DR. M.W. ROYSE 1-10-42
ROOM 300 DEMOLL BUILDING
700 - 12 ST. N. W.
WASHINGTON, D. C.

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
Telefonas Canal 3010-3011.
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 185 | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Šeštadienis, Rugpiūčio-August, 9 d., 1941 m. | Kaina 3c | VOL. XXV

Trumpai
P. T.

SOVIETŲ KLAIDA

Northwestern universiteto ekonomikos profesorius Paul Haensel yra nuomonės, kad Rusijos valdovai bolševikai padarę strateginę klaidą. Bolševikai paskutiniais laikais nusimanę, kad vokiečiai susimes okupuoti vieną Ukrainą. Dėlto ten jie sutraukė gausingiausią geriausios kariuomenės dalį. Ir skaudžiai apsiriko.

Anot profesoriaus, vokiečių planas buvo paimti Petrapilį, Maskvą, Kijevą ir Charkovą. Jie to dabar ir siekia.

•

GIMĘS RUSIJOJE

Prof. Haensel gimęs Rusijoje ir tą šalį apleidęs tik 1928 metais. Caro laikais jis buvo Rusijos imperatoriško banko direktorius. Iškilus bolševizmui jis tarp gyvųjų išliko, nes raudonąjam režimui reiškė palankumo. Tad jis dar gavo ir poziciją sovietų finansų komisarijate. Tik nežinoma, kokiais keliais jis paspruko iš garsaus sovietų elgėtyno ir vergovės.

Jis sako, kad kai vokiečiams pavyks užimti Maskvą ir kitus tris minėtus miestus, tai bolševizmas apie 60 milijonų gyventojų ir visus svarbesniuosius geležinkeliais susisiekimus. Neokupuotų Rusijos teritorijų gyventojai turės būti klajokliais.

•

SUOMIŲ KOVA

Aną dieną Suomijos prezidentas Risto Ryti Helsinky priėmė užsienių korespondentus iš Berlyno. Jis jiems pareiškė, kad Suomija kariauja už savo teises, neturi jokių imperijalistinių ambicijų, viliasi išlaikyti draugiškus santykius su Amerika ir pageidauja, kad po karo visos tautos gyventų taikoje.

"Mes kovojame", sakė prezidentas, "nes kovon įtraukti. Šį kartą esame laimingesni, nes nesame vieni. Mūsų pusėje yra galinga Vokietija — viena didžiųjų valstybių, kuri sekmingai gali nugalėti bolševikus".

•

SANTYKIAI SU U. S.

Jis paklaustas, ar Suomijos diplomatinių santykių nutraukimas su Anglija nepakenks turimiems santykiams su J. A. Valstybėmis, atsakė: "To nebus iki Amerika aktyviai nesusidės su sov. Rusija".

Anglijos klausimu jis paaiškino, kad Anglija susidėjo su sovietais. Tad Anglijos diplomatiniai atstovai Suomijoje virto įtartini ir kaipo tokie negeistini. Nes Suomijoje būdami jie galėtų viską stebėti vien sovietų naudai. Dėl to ir nutraukti santykiai.

LONDONAS, rugp. 8. — Anglijos parlamentas nutrauk ė sesiją atstovų atostogoms. Susirinks rugsėjo mėnesį.

Vokiečiai jau arti Odesos ir ties Petrapiliu

Vokiečiai paėmė sovietų 6-osios armijos vadą

LONDONAS, rugp. 8. — Britų kariniuose sluoksniuose pirmą kartą daug susirūpinta bolševikų likimu visam ilgam Rusijos karo fronte.

Gauta žinių, kad ypač Kijevo Odesos fronto dalyje sovietai sulaukę nepaprastai rimtą stovį. Pranešimai sako, kad tenai vokiečių armija nepaprastu spartumu ir smarkumu plušuoja Odesos link. Kijevas apsiaustas. Daugybei sovietų armijos dalių atkertamas pabėgimas. Abiems miestams pavojus. Taip pat ir Petrapiliui

BERLYNAS, rugp. 8. — Vokiečių vyriausioji karo vadovybė praneša iš sovietų karo fronto, kad tarp Kijevo ir Odesos nelaisvėn paimtas bolševikų 6-osios armijos vyriausias vadas. Jo armija dalinai sunaikinta ir dar 30,000 nelaisvėn paimta.

LONDONAS, rugp. 8. — Iš Maskvos praneša, kad sovietų apsaugos komisaras maršalas Timošenko išleidęs atsišaukimą į nacių okupuotųjų kraštų gyventojus, kad jie sukiltų prieš okupantus. Timošenko sako:

"Dėkitės su jūsų draugais komunistais ir kovokite prieš vokiečius visomis priemonėmis. Blaškykite Hitlerio šunis. Liekite kraują už kraują, skleiskite mirtį už mirtį. Padėkite raudonąjai armijai. Mūsų laimėjimas arti".

ŠANGHAJUS, rugp. 8. — Gautomis žiniomis, japonų kariniai autoritetai iš platoko ruožo Mandžiuke, Sibiro pasieniu, pašalina visus civilinius gyventojus. Ten sutraukiama gausinga japonų kariuomenė.

Bolševikai užgina didelius nuostolius

MASKVA, rugp. 8. — Sovietų vyriausybė užgina, kad raudonoji armija kare su vokiečiais turinti milžiniškus nuostolius nukautaisiais ir nelaisvėn paimtaisiais. Sovietai tvirtina, kad pačių vokiečių nuostoliai yra toli didesni, negu sovietų.

Paviršiniais sovietų apskaičiavimais abiejų pusių nuostoliai yra tokie: vokiečiai netekę apie 1,500,000 kareivių, o sovietai apie 600,000. Tankų praradę vokiečiai apie 6,000, o sovietai iki 5,000; patrankų vokiečiai apie 8,000, sovietai gi apie 7,000; o lėktuvų vokiečiai apie 6,000, sovietai — apie 4,000.

Be to, sovietai tvirtina, kad Rusijoje nėra jokios "Stalino linijos". Tas yra tik pačių vokiečių sugalvojimas.

KAIRO. — Ašies lakūnai puolė Alexandriją. 13 asmenų užmušta.

STREIKAS LAIVŲ STATYBOJE

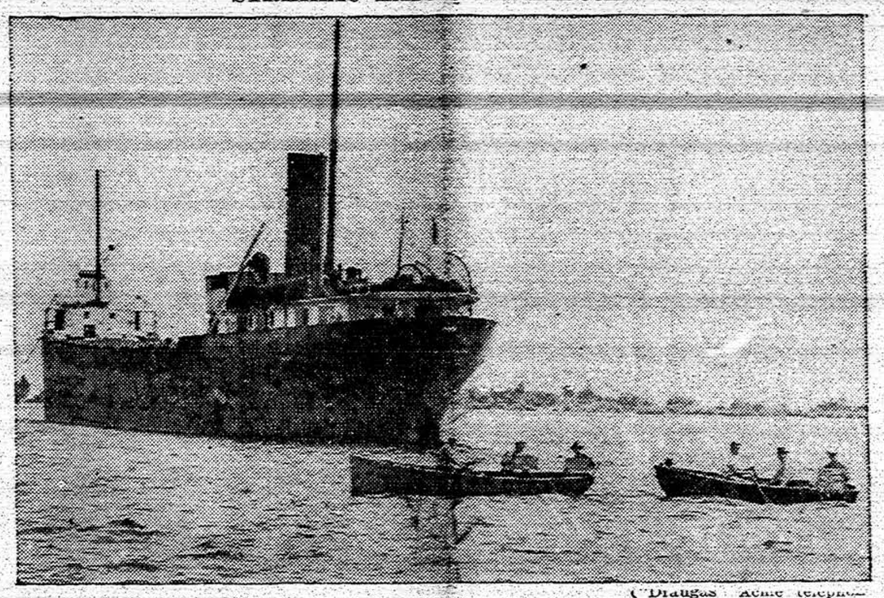

("Draugas" Acme telephoto)

CIO sulaikė darbus laivų statyboje Kearny, N. J. Streikuoja 16,000 darbininkų, kurie turi atlikti $493,000,000 kontraktą.

Pataria mažai uždirbančius apkrauti mokestimis

WASHINGTON, rugp. 8. — Iždo sekretorius H. Morgenthau šiandie senato finansų komitetą ragino, kad taksai už pajamas būtų žymiai praplėsti. Jis sako, kad taksus reikia praplėsti tarpe mažai uždirbančiųjų milijonų žmonių sumažinus išimtį už jų metines pajamas.

Kongreso žemesniųjų rūmų pravestas taksų bilius, kurį dabar senato komitetas svarsto, turi būti papildytas taip, kad vyriausybė per metus gautų iki 3,500,000,000 dol., bet ne 3,200,000,000 dol., pajamų.

Tarnyboje esantiems pripažinti bonai

WASHINGTON, rugp. 8. — Senatas pravedė bilių, kuriuo draftininkams, nacionalinei gvardijai ir atsarginiams aktuali tarnyba kariuomenėje pratęsta pusantrų metų ilgiau. Vadinasi tarnaus pustrečių metų.

Šalies administracija reikalavo, kad tarnyba būtų pratęsta neribotam laikui. Bet šiam sumanymui pasipriešinta.

Be to, už pratęstą tarnybos laiką kareiviams pripažinti bonai — po 10 dolerių kas mėnesis.

Bilius pasiųstas žemesniesiems rūmams.

Raudonoji armija turi būt sunaikinta

BERLYNAS, rugp. 8. — Vokiečiai randa, kad vokiečių Sovietų karo uždarymui būtinai reikia pilnutėliai sunaikinti visą raudonąją armiją. Tuo būdu bus sunaikintas ir bolševizmas. Tad vokiečiai ir imasi to žygio — naikinti milijoninę bolševikų armiją. Žymioji dalis jau sunaikinta.

Naciai baigia apsiausti Kijevą

BERLYNAS, rugp. 8. — Per radiją pranešta, kad vokiečių kariuomenė Ukrainoje baigia apsiausti Kijevą ir imasi naikinti apsiaustas ten raudonosios armijos divizijas ir kitas išsisklaudžiusias visoj toj srity raudonosios armijos grupes.

Vokiečiai seniau jau buvo priėję prie Kijevo priemiesčių. Kadangi susekta atkaklus bolševikų ryžtingumas ginti miestą, vokiečiai nusprendė miestą su ginėjais veičiau palaipsniui apsiausti ir uždaryti į "kišenių". Tas žygis jau beveik atsiektas. Kijevas ir raudonieji ginėjai pakliuvo į vokiečių spąstus.

Kadangi bolševikai karo pranešimuose vis dažnai mini Smolenską, tai vokiečiai dar kartą pareiškia, kad Smolenskas (miestas) liepos 16 d. buvo paimtas ir kai kurios vokiečių koliumnos jau net už Viazmos (Maskvos kryptimi) pasistumusios.

Už keliasdešimts mailių pietrytų link nuo Smolensko vokiečių lakūnai sunaikino upėje 16 sovietų garlaivių, kuriais buvo gabenama karo medžiaga netekus geležinkelių, kuriuos vokiečiai išgrio vė.

MASKVA, rugp. 8. — Sovietų informacijų biuras praneša, kad raudonoji armija visam fronte kontratakomis atkakliai kovoja prieš vokiečius ir priešo pažangiavimas sulaikomas.

Anot biuro, atkakliausios kautynaės vyksta Petrapilio, Maskvos ir Kijevo frontuose.

Biuras pareiškia, kad Smolenske raudonasis garnizonas trečioji savaitė vis dar sekmingai ginasi.

Iš Federacijos Kongreso

("Draugui" Telegrama)

THOMPSON, Conn., rugp. 8. — Federacijos naujoji valdyba: Švagždys, Laučka, Aleksis, Kneižys, Šimutis, Juras, Navickas, Balkūnas, Vilniškis. — Kun. Reklaitis.

Vokiečiams neleidžia grįžti į Pabaltiją

BERLYNAS, rugp. 8. — Iš Pabaltijo repatrijuotiems vokiečiams pranešta, kad jie negali ten atgal grįžti. Sako, jie turi būti dėkingi fuehreriui Hitleriui, kurs davė progos jiems įsigyventi Vokietijoje.

Daug repatrijuotų vokiečių labai norėjo grįžti į Pabaltįjį. Bet nacių partijos susirinkime Kaune distrikto vadas pareiškė, kad vokiečių grįžimas neįvyks.

Britai mažiau laivų praradę

LONDONAS, rugp. 8. — Admiraliteto pirmasis lordas A. V. Alexander parlamente pranešė, kad Anglija liepos mėnesį palyginamai mažai laivų prarado. Tai buvęs sekmingiausias mėnuo, ypač Atlantike.

10 milijonų yardų audeklo kiniečiams

WASHINGTON, rugp. 8. — "Lend-lease" administracija užsakė Kinijai pasiųsti 10 milijonų yardų medvilnės audeklo, kurs skirtas kiniečių kareivių uniformoms.

Maži nuostoliai Berlynui

BERLYNAS, rugp. 8. — Britų lakūnai praeitą naktį atakavo šį miestą. Tai buvo 80-asis kartas. Tačiau maži nuostoliai sukelta civiliniams ir jų namams.

PATRIJOTŲ SUKILIMAI KAUNE IR VILNIUJE

Išplėšti ginklų sandėliai ir pasidalinta ginklais

(Tąsa iš vakarykščio "Dr." numerio).

Bolševikų valdžia ir jos pakalikai priešingai gi ištisą birželio 22 dieną visa darė, kad tik nuslopinus lietuvių tautos dvasios pakilimą ir sutramdžius eventualų sukilimą. Jie visomis priemonėmis ir visais būdais pradėjo skelbti, kad čia nesama karo, o tik vykstą eiliniai raudonarmiečių manevrai! O iš kitos pusės jie kaip žvėrys svarstė kiekvieną dar užsilikusį laisvėje lietuvį inteligentą ir juos kur tai grūdo. Patys gi valdžios žmonės ir jų sėbrai gal vatrukčiais dėjo į konfiskuotus lietuvių automobilius savo čemodanus ir traukė iš Kauno Maskolijos link. Daguma žydų, kurie jau birželio 20 d. buvo apginkluoti ir, matyti, negalėję savo kailio kartu su savo sėbrais išnešti, siuvo gatvėmis iki dantų apsiginklavę ir darydami "tvarką", pradėjo žudyti kiekvieną pasitaikiusį gatvėje lietuvį inteligentą ar šiaip žymesnį asmenį.

Sukilėlių štabas šaltai skaičiavo valandas signalui duoti. Mat, jo svarbiausias uždavinys buvo sukilti reikiamu laiku ir su mažiausiais nuostoliais greičiausiu laiku sutriuškinti priešą ir, paėmus Kauną bei Vilnių, paimti į savo rankas visą administraciją ir kartu su vokiečių kariais galutinai išvalyti Lietuvą nuo raudonųjų gaujų. Taip ir įvyko.

Birželio 23 d. priešpiet sukilo Lietuvos patriotai Kaune ir Vilniuje. Pasigirdo Kaune pirmieji Lietuvos sukilėlių šūviai. Tai buvo 17 pirmųjų Kauno jaunuolių. Su dviem tikrais ir dviem vaikų pištoletais jie staiga puolė Panemunės ginklų sandėlį. Sovietų sargyba po porą šūvių pasišalino ir šie veik beginkliai vyrai paėmė ginklų sandėlį. Bet nelaimei jie jame terado tik vien 3000 šautuvų ir porą kulkosvaidžių. Ką daryti be šovinių? Jie tuč tuojau pradėjo šautuvus gabenti į Vilijampolę, kur jų laukė kiti sukilėliai, puolę ten esantį kitą ginklų sandėlį. Bolševikų smarkiai apšaudomi kulkosvaidžių ugnimi, jie herojiškai pasiekė laiveliais antrąjį Neries krantą ir ten su pora šimtų šautuvų susijungė su vietos sukilėliais, kurie tik ką išplėšė Vilijampolės ginklų sandėlį. Laimei, vilijampoliškiai sukilėliai tuose sandėliuose rado vien tik šautuvus, grįžo vėl per Nerį į Panemunę. Tuo pat metu kiti panemuniečiai sukilėliai nugabeno likusius šautuvus į Fredą, Aleksotą ir tokiu būdu apginklavo vietinius sukilėlius.

13 val. prasidėjo rimta kova Vilijampolėje, Panemunėje ir Aleksoto, o po valandos ir Kauno centre. Sukilėliai, daugiausiai durtuvais, puolė svarbesniąsias valdžios įstaigas ir jas per porą valandų po nepaprastai žiaurios kovos užėmė. Visose gatvėse tratėjo kulkosvaidžiai ir šautuvai. Pietų metu staiga iššoko į Vytauto prospektą "Metalo" fabriko darbininkų būrys ir su pora pištalietų rankoje bei su plakatais ginkluoti nuginklavo tris bolševikų tankus. Bet tikra tragedija: nei vienas iš sukilusių darbininkų negali valdyti užgrobtų tankų. Tačiau jie nenusimena: išplėšia iš jų kulkosvaidžius, sudaužo tankų vairus ir drožia į pagalbą savo broliams, kurie kiekvienoje gatvėje iš visų kampų pila į bėgančią bolševikų kariuomenę. Kai tai priešintis, gatvių pasaly je virsta randonarmiečiai, palieka savo pabūklus, tankus, tanketes ir kaip zuikiai mauna kas kur gali. Tai jiems buvo tikras perkūnas iš giedro dangaus. Užuot susilaukę paramos iš vietinių gyventojų, jie staigiai gavo kruvinąją pirtį.

(Sekančiam "Dr." numery bus įdomesnių žinių apie sukilimą).

Kaip žinoma, bolševikai, prieš bėgdami iš Lietuvos, suspėjo išvežti nemaža lietuvių politinių kalinių. Taip pat paskutinėmis savo siautėjimo dienomis GPU agentai suėmė tūkstančius lietuvių ir išgabeno Maskolijon.

Dabar gauta žinių, kad vienas kitas Maskolijon vežamų politinių kalinių pakelėje išsigelbėjo. Visos išsigelbėjimo aplinkybės dar nežinomos, bet ligšiol patirta, kad vieną kalinių transportą netoli Minsko užklupo vokiečių kariuomenės motorizuotosios dalys. Kilus sumišimui, dalis kalinių iš GPU agentų rankų išsigelbėjo. Tarp išsigelbėjusių yra prof. Ignas Končius ir gen. Kubiliūnas. Kitų išsigelbėjusių pavardžių dar nepatirta.

Daugelį lietuvių kalinių GPU budeliai pakeliui į Maskoliją yra išžudę.

WASHINGTON. — Kainų administracijos viršininkas Henderson pareiškia, kad kei čiant apsaugos programą kai kurie fabrikai gal bus uždaryti ir, matyt, apie du milijonai darbininkų laikinai neteks darbo.

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Šiandie numatoma giedra ir pakankamai šilta.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

KAS GIRDĖT WAUKEGANE

Vis artyn ir artyn

Lietuvių Diena, penkta iš eilės ir Dainų Šventė, įvyks rugp. 17 d., dideliam Foss Park, North Chicago. Pastarame laikytame susirinkime visų draugijų delegatų, iš raportų pasirodė, jog prisirengimo darbas kaip ir baigtas. Įvairios komisijos savo užduotis pildo ir galima tikėtis, jog šįmet Lietuvių Diena pasisekimu pralenks visas praėjusias. Jau žinoma, kad publikos skaitlingai dalyvaus. Be to, programoj bus daug įvairenybių, kas atsilankusius per visą dieną ir vakarą pilnai patenkins. Programa tilps sekančio šeštadienio "Drauge".

Dviejų valstybių chorai

dalyvaus Dainų Šventėj, būtent Šv. Petro choras iš Kenosha, Wis., vadovystėj varg. Prano Bujanausko, ir Šv. Baltramiejaus choras iš Waukegan, Ill., vadovystėj varg. Stasio Žyliaus. Chorai žada visus palinksminti tautiškomis dainelėmis. Be chorų, bus dar solistų-čių.

Populeriausia lietuvaitė

bus renkama Lietuvių Dienoj ir Dainų Šventėj. Kandidačių net 24 ir viena iš tų bus vainikuojama, kaipo karalaitė. Tą garbę suteiks praeitų metų karalaitė Elena Bakšiutė. Mergaitei laimėti kontestą galima pagelbėti perkant iš jų tikietėlius. Laimėtojoms skiriamos gražios ir brangios dovanos. Kontestu rūpinasi supervisor Juozas Matulėnas.

Lietuviški šokiai

tautiškuose rūbuose bus šokami mergaičių ir vaikinų Lietuvių Dienoj. Ko dar pas mus nebūta, tikrai bus Lietuvių Dienoj.

Visas pelnas

skiriamas atmokėjimui morgičio naujos bažnyčios. Šį rudenį manoma deginti morgičių. Parapijos piknikas pasirodė gražiai — su tūkstantine. Na, o šis parengimas turėtų viršyti. Klebono troškimas gal išsipildys.

Išvyko atostogų

Pranas Rumša su šeima, lankosi pas gimines Montreal, Canada. Parvažiavęs, gal, suteiks žinių apie ten gyvenančius lietuvius. Mykolas Gustas ir Tamas Karašauskas atostogas leidžia apylinkėj Chain of Lakes, Wis.

Majoras Walin

atostogas su šeima leidžia pas gimines Minnesota valstijoj. Žada būti namie ir dalyvauti Lietuvių Dienoj.

Lietuviai, norėdami dalyvauti su automobilių paradu, Lietuvių Dienoj, prašomi pranešti parado komisijos pirmininkui Jonui J. Jakučiui. Telefonas North Chicago 1314.

Lietuvių auditorija rugpiūčio 23 d. yra užimta. Kas bus? Oh, surprise! Vėliau sužinosit. Dabar Enrikas dar nesako. Bet bus daug svečių. **Enrikas**

ĮSTOJA Į LAIVYNĄ

Freddie Cochrane (kairėj), pagarsėjęs sportininkas savanoriu įstoja į laivyną. Leitenantas Tunney (dešinėj), buvęs sportininkas ir karininkas Paterson duoda instrukcijas naujokui.

Iš Moterų Sąjungos seimo

Ketvirtos dienos priešpietinėj sesijoj išrinkta centro valdyba:

Dvasios vadą prašyti Kunigų Vienybės, kad paskirtų tą patį kun. S. Kneižį.

Centro pirm. Elzbieta Paulazienė. Pirmoji vice pirm. Jadvyga Čepulienė, antroji — Bronislava Palubinskienė.

Centro rašt. Marijona Vaičiūnienė.

Iždininkė Elena Statkienė.

Iždo glob.: T. Mažeikienė ir A. Poškienė.

Valstybių direktorės: Connecticut — Marijona Jokubaitė.

Ill. — Marijona Paukštienė, Mass., Maine ir N. H. — Liudvika Venčienė, Michigan — Valerija Stepulionienė, Penna. — Franciška Shevets, Ohio — Ona Stepulionienė, Maryland — Anelė Laukaitienė.

Skundų komisijon: Antanina Wackell-Vaškelevičienė ir Kotrina Sriubienė.

Redaktorė Sofija Sakalienė.

Sekantis seimas, jei bus čarteris įregistruotas, įvyks Minersville, Pa., arba N. Y. ir N. J. valstijose, o jei ten nebus galimybės seimą laikyti, tai Chicagoje — 21 kuopoje.

Chicagoje

Suėmė apgaudinėtoją

Iš Fort Custer, Mich. pabėgo kareivis Arthur Budrow ir atsidangino į Chicago. Čia jis kareiviškoj uniformoj tikėjosi įvairiais budais pasipinigauti. Jisai pardavinėjo laimėjimo tikietus sužeisto kereivio naudai. Ieškojo kandidatų į aviaciją ir už pinigus žadėjo įstatyti į augštas vietas. Po dviejų savaičių jis buvo sugautas ir perduotas karinei vyriausybei.

Rendos bus pakeltos

Chicagos didžiųjų namų savininkai pakelsią rendas tiems, kuriems dabar išsibaigia kontraktai. Ant mažesnių flatų bus pakelta nuo $2.50 iki $5.00, o ant didžiųjų iki net $15.00.

Namų savininkai tą rendų pakėlimą teisina tuo, kad viskas kįla — algos, uždarbiai, maisto ir drabužių kainos. Todel turi kilti ir rendos.

Namų savininkai nebijo rendų kelti delto, kad tuščių flatų visai mažai tėra. Yra apskaičiuota, kad 99 nuoš. flatų yra išrenduoti. Per 15 pastarųjų metų laiką nebuvo tokic butų trukumo, kaip dabar.

Apiplėšė senelį

Prie 8040 S. Justine st du plėšikai užpuolė Robert McKinzie, 80 metų amžiaus, parbloškė jį ir atėmė iš jo $275.

INDIANA LIETUVIŲ ŽINIOS

Paminėjo Sidabrinį Vedybinio Gyvenimo Jubiliejų

Gary, Ind. Simonas ir Paulina Baltrukoniai, šio miesto ilgamečiai gyventojai, šiomis dienomis sulaukė savo 25 m. vedybinio gyvenimo jubiliejaus. Ta proga liepos 30 d. buvo laikomos pamaldos jų intencija Šv. Kazimiero bažnyčioje, o vakare įvyko graži puota jų name, kur dalyvavo artimesni šeimos draugai ir pažįstami. Jubiliatai prie šios progos buvo pagerbti sveikinimais, gėlėmis ir dovanomis.

p. Baltrukonis yra buvęs ilgametis plieno darbininkas Gary ir South Chicago plieno dirbtuvėse, bet dabar iš savo nuosavybių pragyvena. Kaipo geras katalikas, jam teko net keletą kartų būti parapijos komitetu. Šie kukli jubiliatai augina dvi dukreles — Agotėlę ir Petronėlę, ir sudaro pavyzdingą šio miesto lietuvių vienetą. Ilgiausių metų!

Rap.

Remkite "Draugą", nes jis tarnauja Bažnyčiai, Tėvynei ir Jūsų reikalams.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS SPECIALISTAS

Suvirš 20 metų praktikavimo akių taisyme ir gydyme
GERAI PRITAIKINTI AKINIAI
pataisys kreivas akis, trumparegystę [illegible] palengvins akių įtempimą, prašalins galvos skaudėjimą, svaigimą ir akių karštį.
MODERNIŠKIAUSI, TOBULIAUSI EGZAMINAVIMO BŪDAI
Speciali atyda atkreipiama į vaikų akis.
Akiniai pritaikomi tiktai kada reikia.
VALANDOS:
10-tos iki 8-tos valandos kasdien.
Sekmadieniais pagal sutartį.
4712 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1373

Bukite Malonus SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas. Leisdami išeksaminuoti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8.30 p. m.
Treč. ir Šešt: 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409 S. Halsted St.
Didelis pasirinkimas laikrodėlių

Akiniai teisingai prirenkami per patyrusį lietuvį daktarą.
Dėl sąžiningo radijo pataisymo pašaukite Yards 3088.
Budriko Radijo Progoramai:
WCFL 1000 K. Sekmadieniais 6:30 val. vakare
WHFC 1450 K. Ketvirtadieniais 7 val. vakare.
WAAF 950 K. Hawaian — sekmadienyje 4:30 po pietų.

M. DZIMIDAS
Berghoff Alaus Išvežiotojas

Pristato geriausios rūšies Berghoff Alų į Alines, kitas įstaigas, piknikus ir t. t.
Reikale kreipkitės pas M. Dzimidą, — gausite greitą ir sąžiningą patarnavimą.
4138 Archer Ave. Tel. LAFayette 0401

AR JUMS REIKALINGA PASKOLA PERKANT SAVO NAMĄ?
MES DUODAM PASKOLAS ANT NAMŲ ANT MAŽŲ NUOSIMČIŲ, SU LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS.
PASKOLŲ IR TAUPIMO REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE
St. Anthony's Building & Loan ASSOCIATION
1500 S. 49TH COURT PHONE CICERO 412
CICERO
JOSEPH F. GRIBAUSKAS, Secretary
VAL.: Pirm., Ketvir., Šeštad. 9 iki 8 v. v.; Antr., Trečiad., 9 iki 5 p. p.
DABAR MOKAME 3½% ANT PADĖTŲ PINIGŲ
Kiekvieno Taupytojo Taupiniai yra Apdrausti iki $5,000.00. Per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

CICEROS
DR-STĖ LIETUVOS KAREIVIŲ
— rengia —
29-tą METINĮ PIKNIKĄ
Sekmad., Rugp.-Aug. 10, 1941
LIBERTY DARŽE — WILLOW SPRINGS, ILL.
Linksmas Programas su įvairenybėmis. Gera Orkestra Sokiams, ypač Jaunimui! Skanių Lietuviškų Valgių ir Gėrimų — Piniginių Dovanų Laimėjimas. Visi Atsilankykite — Kviečia **Valdyba ir Komisija**

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 0257
Rez. tel.: PROspect 665
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Av.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet,
1—4 ir 6:30—8:30 vakare

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12,
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais 2 iki 4 ir 7 iki 8
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 So. Halsted Street

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso Val.: 2—4 ir 7—9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Rez. Tel.: HEMlock 3150

Tel. CANal 6969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel.: VIRginia 1886 Resid. Tel.: PROspect 3534
DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarus.

Telefonas: HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3! Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais.
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994.
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

Telefonas CANal 7329
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 1451

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. KENwood 4300
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

Kautynėse per nepriklausomybės karą mes parodėme pasauliui, kad esame lais vės verta tauta.
Gen. Škorupskis

NEGIRĖTO ŽIARUMO CIVILIŲ SKERDYNĖS PRAVIENIŠKIŲ DURPYNE

Iš 500 skaičiaus – vyrų, moterų ir vaikų – išsigelbėjo tiktai 50. – Kryžma ugnis iš dviejų šarvuočių. – Nėščia motina krinta su kitais. – Po šaudymo durtuvai ir granatos paleidžiami į darbą. – Šaulietis išgelbsti barakus nuo susprogdinimo.

"Ūkininko Patarėjas" ir kiti Lietuvos laikraščiai praneša:

Raudonųjų banditų gaujos Pravieniškių durpyne suruošė niekuo nekaltų civilinių žmonių: vyrų, moterų ir net vaikų masies skerdynes. Iš buvusių Praveniškiuose 450-500 žmonių tik apie 50-60 išsigelbėjo. Tai negirdėto ir neišsivaizduojamo žiaurumo įvykis.

Apie jį pasakoja išlikę gyvi sužeistieji, dabar patalpinti Raudonojo Kryžiaus ligoninėje, Kaune.

Bolševikai į Pravieniškių pataisomųjų darbų koloniją buvo suvarę lietuvius ūkininkus,

kurie negalėjo pristatyti bolševikams prievartos keliu reikalaujamų grūdų,

kai kurių įmonių savininkus, internuotus lenkus ir kelis rusų kareivius. Pastarieji, kai tik prasidėjo karo veiksmai, buvo apginkluoti ir paleisti. Iš viso toje kolonijoje buvo apie 450-500 asmenų.

Kai tik buvo gauta žinių apie prasidėjusį vokiečių kariuomenės žygį prieš raudonuosius, kolonijos kaliniai **sušešį paleidžiami. Administracijos tarpe kilo nesutarimų:**

svetimtautiškai bolševistinis elemetnas griežtai stojo už tai, kad areštuotuosius nereikia peleisti, o lietuviai reikalavo kaliniams laisvės.

Laimėjo bolševikiškasis elementas. Kaliniai buvo suvaryti į barakus, iš kurių nebuvo išleisti.

Birželio 26 d., apie 16-16 val. į kolonijos rajoną įvažiavo rauodnųjų šarvuotis ir būrys kaerivių. Išlipęs iš šarvuočio bolševikų politinis komisaras paskelbė,

kad visi kolonijos gyventojai yra vokiečių šalininkai ir bolševikų priešai.

Tokius reikia iššaudyti. Po tų raudonojo komisaro žodžių prasidėjo nematyto žiaurumo nekaltų žmonių skerdynės. Iš kulkosvaidžių ir šautuvų raudonieji pradėjo šaudyti. Žmones bandė bėgti, bet tuč tuojau buvo kulkų parblokšti. Išgėgusius iš barako į kiemą kolonijos administracijos tarnautojus tuoj pat sušaudė. Raudonieji įsiveržė į barako vidų, kur slaptėsi kiti kaliniai.

Juos išvilko laukan, paviršutiniškai iškratė ir, liepę iškelti rankas, sustatė prie barako sienos. Iš šarvuočių, kulkosvaidžių ir šautuvų raudonieji atidengė ugnį.

Nekaltų žmonių lavonai sukrito didžiulėmis kruvomis. Kartu su nukautaisiais sukrito sužeistieji ir dar kulkų nepaliesti žmonės, tuo bandydami išsigelbėti. Šaudymas truko keliolika minučių.

Kolonijos gyventojų tarpe buvo ir keleta moterų su vaikais. Jas rodonieji banditai taip pat žiariai nužūdė. Išvilko iš barakų į kiemą prie vielų tvoros ir sušaudė.

Moterų tarpe žuvo viena nėščia moteris, kuri netrukus turėjo gimdyti, motina su dviem jaunom (12 ir 15 metų) dukrelėm.

Niekam sužvėrėję raudonieji neparodė nė mažiausio žmoniškumo, pasigailėjimo. Jie taip pat subadė durtuvais sergančius kolonijos gyvetnojus. Kolonijos karceryje rastas vieno vyro lavonas. Jis nužudytas durtuvais. Šis vyras buvo visai nuogas. Matyt, kolonijos administracija, kad suteiktų žmonėms daugiau kančių, karcerį įmesdavo nurengtus kalinius. Viena moteris buvo nužudyta raudonojo mestos į ją granatos skeveldrų.

Raudoniesiems banditams šaudymo nepakako. Į lavonų krūvas

pradėjo mėtyti granatas, kurios, sprogdamos, draskė žmonių kūnus.

Vėliau kareiviai kurį laiką vaikščiojo aplink lavonų krūvas. Pastebėję bent menkiausią bet kurio žmogaus gyvybės ženklą, jį pribaigdavo durtuvų smūgiais. Tuos įsakymus pasakojęs atidengė savo kūną ir parodė durtuvų padarytą žaizdą, kuri, laimingai, nebuvo pavojing agyvybei. Šalia jo gulėjo sužeistas senukas. Vienas raudonasis į jį dūrė durtuvu. Senukas suriko. Tada į jį paleido dar porą šūvių iš nagano.

— Kai dūrė į mane, — kalba išsigelbėjęs iš raudonųjų, — sukaupiau visas valios jėgas nesurikau ir nesuvaitojau. Išgirdau tik, kad raudonieji laiko mane negyvu. Taip išlikau gyvas, tik sužeistas.

Skerdynės baigėsi. Bolševikai su visais kareiviais išvyko iš kolonijos rajono. Mongolas pradėjo šaudyti. Keli dar krito, bet kiti spėjo pabėgti. Taip iš 450-500 žmonių iš raudonųjų žmogžudžių gaujos išsigelbėjo tik apie 50-70 žmonių, kurių tik maža dalis buvo visai sveiki. Šitaip visi buvo sunkiau bei lengviau sužeisti.

Raudonieji bandė išsprogdinti kolonijos barakus. Bet

šį sumanymą sutrukdė vienas šiaulietis, kuris pagaliau užmušė du raudonuosius ir neleido padegti minų.

Dvi dienas raudonieji į kolonijos rajoną neleido įvažiuoti iš Kauno atvykusiai greitajai pagalbai. Aplink miškuose dar bastėsi jų gaujos. Taip be medicinos pagalbos mirė sunkiai sužeitieji, kuriuos, gal būt, dar būtų buvę galima išgelbėti. Tik vienas ištikimas sargas saugojo nekaltų žmonių, motinų ir vaikų lavonus ir sunkiai sužeistuosius, tai šuo – vilkas. Ištikrjų sargas neprileido prie lavonų gyvulių, kurie galėjo juos sudraskyti. Jis sargybą prie lavonų ėjo ligi atvažiavo iš Kauno greitoji pagalba (jau raudonieji buvo išvaikyti) ir nužudytųjų giminės. Sekmadienį buvo suruoštos raudonųjų banditų nužudytų žmonių laidotuvės. Juos palaidojo prie kolonijos esančio miško pakraštyje. Sužeistieji buvo surasti pas arčiau gyvenančius ūkininkus bei miškelyje ir atvežti į Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninę.

"Ūkininko Patarėjas" rašo: Bolševikai Pravieniškiuose ir kai kuriose kitose Lietuvos vietose išžudė daug nieko nekaltų civilinių gyventojų. Lietuvos Raudonasis Kryžius apie šias žudynes ir kitus bolševikų žiaurumus, nukreiptus prieš civilinius gyventojus,

painformavo telegramą Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, kartu prašydamas paskelbti tai visam kultūringam pasauliui.

Tarptautinis Raudonasis Kryžius bus ir toliau informuojamas apie bolševikų žvėriškus veiksmus mūsų krašte.

Tas pats laikraštis deda penkias fotografijas, vaizduojančias šias pasibaisėtinas žmonių žudynes. Fotografijos vaizduoja .. ..

Pravieniškių pataisomųjų darbų kolonijos barakus, o kieme sukrite žmonių lavonai net išilsomis krūvomis. Viena fotografija vaizduoja, kaip po sužvėrėjusių raudonarmiečių kulkų prie būdos guli pririštas nušautas net kolonijos šuo.

Prie fotografijų padėtas toks parašas: Besitraukdami raudonieji budeliai niekšingiausiu būdu iššūdė beginklius Pravieniškių pataisomųjų darbų kolonijos kalinius.

— Laikraštis "Į Laisvę" apie Pravieniškių žudynes papildomai praneša: "Prasidųjus karui, kolonijų inspektorius, prieš pabėgdamas įsakė administracijai, prisiartinus pavojui, paleisti suimtuosius. Administracija tarėsi su suimtasiais, ir buvo susitarta likti vietoje ir laukti, kol stovyklą perims atitinkama įstaiga. Manyta, kad bėgti, neturint jokių asmens dokumentų, pavojinga, nes aplink siaučia kovos.

Birželio mėn. 26 d., ketvirtadienį, apie 17-18 val. (Maskvos laiku) darbo kolonijos barakus apsupo rusų kariuomenės dalinys, maždaug 400-500 kareivių, ginkluotų šautuvais, granatomis, kulkosvaidžiais. Atvažiavo du šarvuočiai.

Apsupę barakus, pirmiausia

išvilko iš rūsio pasislėpusias moteris su vaikais ir tuoj pat sušaudė.

Išgirdę šūvių salves, iš bendrabučio į kiemą išbėgo, iškėlė rankas, stovyklos administracijos tarnautojai. Ir juos šūviai tuoj pat išguldė.

(Nukelta į 6 pusl.)

Vienintėlė Lietuvių Wholesale Liquor Įstaiga Chicagoje

Didelis Pasirinkimas Naminių, Importuotų ir Lietuviškų Gėrimų.
Parduodame Tiktai Tavernams.
Val.: 10 iki 5 Kasdien
Užsakymai Išvežiojami Sekančią Dieną.

FRANK VIZGARD, Sav.
INTERNATIONAL LIQUOR CO.
6246-48 SO. CALIFORNIA AVE.
Tel. REPublic 1538—9

Dienrascio "Draugo"
25 METU JUBLIEJAUS
PIKNIKAS
"DRAUGO" MAŠINŲ FONDUI

VISI NUOŠIRDŪS "DRAUGO" PRIETELIAI PLATINA IŠVAŽIAVIMO BILIETUS

LABOR DAY
Rugsėjo-Sept.
1 d., 1941

NEVIENAS SKAITYTOJAS GRAŽINO NET KELETĄ BILIETŲ KNYGUTES

SOPHIE BARCUS
VAKARUŠKININKŲ IR RADIO
PIKNIKAS
SU ĮVARIAIS LAIMĖJIMAIS IR KONTESTAIS
Įvyks Sekmadienį, Rugpiūčio (August) 10 d., 1941
SUNSET PARK DARŽE
135-tos ir Archer Road
Pradžia – 10 val. Ryte Įžanga 10c
"BUS TICKETS" GALITE PIRKTI "DRAUGO" OFISE

VYTAUTO PARKE
Prie 115-tos Gatvės Tarp Crawford ir Cicero

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valsybėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metų — $4.00. Pavienis numeris — 3c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir vpač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams siunčiu sveikinimus ir geriausius linkėjimus!

Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie praktinius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešų.

Dauguriopai tapadangėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius!

✠ AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

Mūsų reikalas

Gyvename tokiu momentu, kai spauda plačiojo pasaulio ir paskiro asmens gyvenime vaidina vieną svarbiausių vaidmenų, kai viešasis visuomenės nusistatymas ir paskirų asmenybių dvasinis ir kultūrinis auklėjimas artimai susijęs su spaudos klestėjimu, su jos nusistatymu vienu ar kitu klausimu.

Tautos išsilaikymas, jos kultūrinis pasireiškimas žmonijos bendruomenėj gali būti užtikrintas tik tada, kai tos tautos spausdintas žodis yra gyvas ir nuolatos [illegible] dėl kokių nors priežasčių, tas spausdintasis žodis turėtų nutilti, jei jį persunktų svetimųjų svetimosios idėjos, tada ir tautos likimas jau nebegalėtų tikėtis skaistaus rytojaus. Tuo atvėju tauta palengva pradėtų žengti graban.

Lietuviškoji spauda Amerikoje, ypač atskaičius svetimiesiems tarnaujančius ir svetimųjų idėjas skleidžiančius laikraščius, yra labai ir labai negausi. Pavyzdžiui, Amerikos lietuviai katalikai teišlaiko tik vieną dienraštį, kuris, tiesa, jų nuoširdžia parama jau skleidžia savąsias idėjas kasdien dvidešimt penkti metai.

"Draugas" šįmet švenčia savo gyvenimo dienraščiu dvidešimt penkerių metų sukaktį. Mes žinome, kad ta sukaktimi kartu su juo džiaugiasi ir jo skaitytojai ir visa plačioji lietuvių visuomenė.

Savo sukaktį minėdamas "Draugas" rengia rugsėjo pirmą dieną (Labor Day) sukaktuvinį pikniką, kuriame jo prieteliai, bendradarbiai ir skaitytojai turės progos arčiau susipažinti.

Skaitytojus tad, į šį pikniką nuoširdžiausiai ir kviečiame ne tik tam, kad "Draugą" finansiniai paremtumėt, bet ir tam, kad būtų galima sudaryti artimesnį santykį tarp dienraščio skaitytojų, jo rėmėjų ir bendradarbių. Šis sukaktuvinis "Draugo" piknikas turėtų būti, tarsi didžiulis gausios spausdinto žodžio šeimos suvažiavimas — reunija.

Tad, pasimatysime "Draugo" sukaktuviniam piknike!

●

Kylančios kainos

Europos karui kas kartas labiau plečiantis ir Jungtinėse Valstybėse karo pramonės gaminių pareikalavimui didėjant buvo pradėta nugąstauti, kad pragyvenimas ir įvairiausi reikmenys gali pasiekti pasakiškų kainų. Todėl skubiai buvo sudaryta vyriausybės agentūra, kuri kontroliuotų kainų kaitaliojimąsi.

Užvakar kainų tvarkytojas L. Hendersonas pareiškė, jog kainų pakilimas, staigus ir didelis, neišvengiamas, net ir tada, jei proponuojamas administracijos kainų tvarkymo įstatymas būtų priimtas tuojau.

Šis įstatymas įgalintų Prezidentą nustatyti kainų lygmenį beveik visiems reikmenims. Tačiau šis įstatymas neleistų jam reguliuoti darbo mokesnio, ūkio produktų ir elektros, gaso ir telefono kainų.

Savo pareiškime senato komisijai Hendersonas pabrėžė, jog nuo karo pradžios kai kurie svarbiausieji reikmenys pakilę net 50 nuošimčių ir jų kainos kaskart kylančios. Todėl, pasak jo, administracijos paruoštasis įstatymas turėtų būti priimtas.

Bendrai nuo karo pradžios, nors kainos Amerikoje palyginamai atrodo pastovios, pragyvenimas pakilo apie dvidešimt nuošimčių.

Karo optimizmas

Vokietijos-Rusijos karo aštuntai savaitei baigiantis ir Maskva ir Berlynas tebeskleidžia optimistinius komunikatus.

Ir vokiečiai ir rusai savo pranešimuose pabrėžia, jog teritoriniai laimėjimai ir pralaimėjimai teturi labai menkos reikšmės. Berlynas pakartotinai pareiškė, jog vokiečių kariuomenės tikslas esąs sunaikinti raudonąją armiją.

Todėl savo pareiškimuose vokiečiai daugiausia ir pabrėžia sovietų kariuomenės milžiniškus nuostolius, kurie siekią net keturių milijonų. Taip pat ir materialiniai rusų nuostoliai, pasak vokiečių, yra milžiniški. Jei vokiečių pranešimai ištikrųjų yra teisingi, tai galima laukti, kad ateinančios savaitės pirmoje pusėje nacių legijonai jau būtų Leningrade, Maskvoje ir Kijeve. Tačiau tai parodys tik ateitis.

Kiek veliau ir rusai paskelbė palyginamuosius savo ir vokiečių nuostolius, kurie irgi yra milžiniški. Rusų skelbiamieji daviniai atrodytų teisingesni už vokiečių, jei jie nebūtų skelbiami tokiais apskritais skaičiais.

Be to, rusų skelbiamaisiais laimėjimais irgi sunku tikėti, nes jie dar iki šiol nesutiko leisti į frontą net sau draugingų ir šiuo metu tapusių sąjungininkėmis Amerikos ir Anglijos spaudos atstovų.

Atrodytų, jog sovietų fronte nėra taip gerai, kaip kad kai kas norėtų ir kaip kad Maskva skelbia.

●

"Nepriklausoma" Švedija

Fašistinių ir komunistinių paktų ir kovų siautime Europoje bėra tik kelios nepriklausomos valstybės, bet ir jų nepriklausomumas bėra tik popietyj, o ne tikrenybėj.

Pavyzdžiui, Švedija, kurios šiaurėje ir vakaruose nacių okupuotoji Norvegija, rytuose vokiečių įtakon patekusi dėl Rusijos imperialistinių žygių Suomija ir Pabaltis ir pietuose skubiai nacifikuojama Danija. Olandija ir likusioji Europa. Tačiau, iš visų pusių apsupta Švedija iki šiol buvo laikoma nepriklausoma valstybe. Popietyj ji [illegible] ir šiaip tebėra.

Tačiau šiuo metu Švedijos neutraliteto pastangos palengva nyksta, nes nacių spaudimas pernelyg didelis, kad švedai galėtų prieš jį atsispirti. Vokiečiai, diplomatinių pasų pagalba, plačiai veikia Švedijoje ir formuoja pronacinę opiniją.

Štai "neutralioji" Švedija sutiko perleisti vokiečių kariuomenės vieną diviziją, kuri, tačiau, pasirodė nenormaliai didelė, nes jai pergabenti ėmė tūkstančius traukinių. Pagaliau, priversti Švedijoje nusileisti vokiečių lakūnai jau nebeinternuojami ir nacių transportiniai orlaiviai be jokio trukdymo skrenda per Švediją.

Tai dar viena, kadaise labai demokratine skaitoma, nors karaliaus valdoma valstybė, šio karo staigmenų ir nepastoviosios politikos aplinkybių verčiama tampa palengva demokratijos priešininke.

●

Škirpos likimas

Sąryšyj su pasklydusiomis žiniomis, jog Berlyne sulaikytas pulk. Škirpa "Amerika" pastebi:

"Naujienos tyčiojasi iš pulk. Škirpos. Tai daroma ryšium su gandais, kad pulk. Škirpa patekęs į vokiečių nemalonę. Girdi, Škirpa daug kuo esąs panašus Voldemarui, norįs valdyti, su kitų nuomonėmis nesiskaitąs ir t.t.

"Jei Škirpa tikrai pateko į namų areštą, tai tik dėl to, kad jis aiškus lietuvis, kad jis siekia nepriklausomos ir laisvos Lietuvos. Škirpos veidas tuomi dar labiau ryškėja.

"Jau ir taip mažai lietuvių šviesuomenės Europoje beliko, tad kam ir likusius saviesiems drabstyti, juo labiau, kai dar nėra tikrų žinių?"

●

Ancevičius komisaru?

Lietuviškieji komunistai primygtinai kartoja, jog dr. Ancevičius esąs paskirtas nacių komisaro Lohse padėjėju. Tuo reikalu "Naujienos" pareiškia, jog:

"komunistiški tauškalai pasigavo kieno tai paleistą "antį", kad dr. Pranas Ancevičius esąs paskirtas Ostlando komisaro Lobse's padėjėju. Magaryčioms jie dar vadina jį ir "smetonininku".

"Jisai nėra nė komisaras, nė Smetonos šalininkas, o tik žurnalistas, kuris, gyvendamas Vokietijoje, taikosi kaip įmanydamas prie aplinkybių. Nė Amerikos didžiųjų laikraščių arba žinių agentūrų korespondentai negali siųsti iš Vokietijos žinių, priešingų valdžiai. Bet iš jų pranešimų Amerikos publika visgi šį-tą patiria apie tai, kas dedasi Vokietijoje ir vokiečių užimtose šalyse. Taip pat ir dr. Ancevičiaus telegramos praneša amerikiečiams įdomių faktų apie Lietuvą, kurių kitokiu būdu patirti nebūtų galima."

Rusai veržiasi ant Lvovo. Rusai varosi pirmyn Galicijoje. Paėmė nelaisvėn 8,581 kareivį... Londone gauta žinių, kad austrai-vokiečiai paliko Lvovą, Galicijos sostinę. Tuo tarpu rusų armijos ant Lvovo gula iš trijų pusių...

●

Su garlaiviu žuvo 36 moterys ir vaikai... Vokiečių submarinas be jokio perspėjimo nuskandino iš Genuos Brazilijon plaukiantį garlaivį "Siena". Nuskendo 36 moterys ir vaikai....

●

Bulgarija stosianti talkininkų pusėn?.... Anglijos karo ministerijos valdininkas prasitarė, jog netrukus Bulgarija stosianti sąjungininngų pusėn... Tuo tikslu vedamos derybos tarpe Bulgarijos vyriausybės ir sąjungininkų....

●

Sprogimas Rusijos ministerių pirmininko namuose... Petrograde, ministerių pirmininko namuose įvyko didelis sprogimas, kuris [illegible] tu užmušta ministerio vaikų auklėtoja prancūzė ir sužeista keletas žmonių...

●

Kinų prezidentas katalikas?.... "Russkaja Zemlia" rašo, kad dabartinis kinų prezidentas Li-Juan-Chunga esąs katalikas...

●

Brangumas popieriaus..... Visi Ne wYorko dienraščiai dėliai brangumo popieriaus nutarė sumažinti laikraščių didumą nedėliomis, rytiniuose išleidimuose ir vakariniuose išleidimuose....

●

Lietuvių Diena.... Antra tautiška Lietuvių Diena Schuylkill ir Northumberland, Pa. apygardoje šįmet bus rugpiūčio 15 dieną...

●

Pabrangs moterų bateliai.... Vietiniai laikraščiai praneša, kad rudenį Chicagoje pabrangs moterų bateliai beveik 40 nuoš.

Po svietą pasidairius

Vienam Lietuvos miestely, Aiziko karčiamoje prie stalo susėdo rusas, lenkas, vokietis, lietuvis, o prie jų dar prisidėjo ir pats karčiamninkas Aizikas. Mat prie bonkų bavarsko iškilo ginčas apie Lietuvą ir jos priklausomybę. Visiems, girdi, ji priklausanti. Kiekvienas nurodinėjo, kad jam tiktai, o ne kam kitam.

— Mums priklauso Lietuva, — ginčijo rusas. — Mes ją užvaldėme ir amžinai nepaleisim. Po amžių, gal, čionai skambės vien rusų kalba.

— Tik be baimės del to, — užšoko lenkas. — Mes, lenkai, Lietuvą skaitome savo provincija. Lenkų dvarininkai Lietuvoje užima didelius žemės plotus, o miestuose taip pat didžiumoje lenkai. Lietuva turi mums priklausyti.

— Atsiprašau, mano poniai, — įsikiso Aizikas. — Ar gi ne visus ponus, ūkininkus, valdininkus, ar jie būtų ponai ar rusai, žydai turi savo kišeniuje. Taigi, po teisybei — mums priklauso Lietuva, nes pinigas viską valdo.

— Lietuva lietuvių! — karštai užginčijo lietuvis. — Tasai žodis turi pasilikti teisybe. Neturime mes kitos tėvynės. Lietuva mūsų senoji ,numylėtoji, tėvų krauju aplaistotoji žemė! Meilės ugnis Lietuvą atlaimės lietuviams!

— Cha, cha, cha! — nusijuokė vokietis. — Pasirodo, jus nepažįstate vokiško kumščio! Germanai seniau užkariavo visą Europą, smarkiai sudavė ir pačiai Lietuvai. Atsikels dar teotonų dvasia, o tada Lietuvos užkariavimo darbą, seniau pradėtąjį vienok sulaikytąjį, tikimės užbaigti: Lietuva bus mūsų. **Dzūkelis.**

Lietuva neturi nei aukso, nei sidabro, nei kitokių žemėje gamtos turtų, o vienok kaip ji visiems: ir rusui ir lenkui, ir vokiečiui brangi, tik vieni lietuviški balševikai ,tikriau paršavikai, ją noriai maino ant gruziniškų arbuzų. **Prof. K.**

Spicpirvirvio Dumkos

Čikagos balšavikų gazieta sako rašysianti Kanados valdžiai prašymą, kad uždarytų to krašto vartus "lietuviams hitlerininkams."

Pavėlavo: Kanados valdžia jau seniai neįleidžia balševikų laikraščių.

Mūsiškiai balševikai dabar dedasi karštais Amerikos patriotais. Nejau jie Dėdę Samą taip karštai pamylėjo?

Visai ne! Dėdės Juozo visi galai svyla, del to balševikai, mano, kad Dėdė Samas turėtų Juozą gelbėti.

Balšavikai sako: rusai nekalti Lietuvos miestų sunaikinime: "fašistai puolė, fašistų artilerija naikino".

Tiesa, bet ką jie tuose miestuose sunaikinti norėjo: lietuvius ar balšavikus?

Sandara "Senos Gvardijos" paieško. Būtų naudingiau naujų generolų pasieškoti.

Prašau Nesijuokti

Žmona: — Ką jus, vyrai, darytumėt, jei moterų nebūtų?

Vyras: — Būtumėm rojuj ir nereiktų dirbti . . .

Vyras (į žmoną): — Štai, du bilietai į magijos vakarą. Tiktai kai nuesim, gerai įsižiūrė, kaip magikas iš rankovės ištraukia vištą, o iš vieno kiaušinio šešiems žmonėms iškepa kiaušinienę.

IŠ STREIKO LAUKO

("Draugas" Acme telepnoto.

Streikininkai Duluth, Minn., pikietuoja laivą Jupiter. Streikas kilo dėl unijos nepripažinimo.

Alia Rachmanova

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė Ant. Pauliukonis

II. TOMAS

(Tęsinys)

Tuo momentu prie didžiojo kunigaikščio priėjo kažin koks jaunas vyras ir jam tyliai pasakė kelis žodžius. Michailas Aleksandrovičius skubiai apsisuko. Aš taip pat pažvelgiau į tą pusę, kur žiūrėjo jo akys, ir vienoj vietoj, prie grupės plikų medžių, pamačiau keliolika iš dirbtuvių išėjusių darbininkų, kurie rodė į mus. Jų išblyškusiuose veiduose degė neapykanta, akys liepsnojo kerštu. Jie atrodė toki baisūs ,jog aš iš baimės net sudrebėjau. Paskum pasižiūrėjau į didįjį kunigaikštį; jo veide atsispindėjo susikrimtimas, kančia, pažeminimas. Daugiau jis nė karto neatsigrįžo ir iš lėto nuėjo tolyn. Tikrai, matyti, menkas malonumas būti taip nekenčiamam! Tam tikram toly nuo jo, užpakaly, visą laiką paskui sekė du jauni vyrai, matyti, sekliai. Dabar pradėjo eiti ir darbininkai, kurie praėjo man visai pro pat šalį.

— Sušaudyti, ir viskas bus baigta! — tarė vienas iš jų. — Matote, jis domisi gamta!

— Sulikviduoti, sušaudyti! — suniurzgė antrasis ir iškėlęs pagrasino kumščia.

Ir jie greit nuėjo tolyn, stipriau įsisupdami į savo sudriskusias darbo bliūzes, nes nuo upės staiga papūtė žvarbus vėjas."

Balandžio 7 d.

Zinaida Vasijevna vėl atsiuntė žinių apie didįjį kunigaikštį. Ji rašo(kad Michailas Aleksandravičius dažnai vaikščioja į N . . . mergaičių gimnazijos bažnytėlę. Dažniausiai jis eina į kairę pusę ir sustoja prie piliorių, toj vietoj, kur paprasta esti mokinės, tarnaujančios per pamaldas, kai skaitoma Evangelija ir psalmės. Mokinės, kurios turi būti dešinėj ir giedoti chore, į jį žiūri labai atsidėjusios ir visuomet stengiasi pamatyti, ką jis daro. Mergaitės labai gailisi to nelaimingo vyro, kurs ten, altorių šešėlyje, meldžiasi.

1918 m. gegužės 2 d.

Vakar buvo valstybinė šventė. Visi turėjo dalyvauti procesijoje. Visi buvo pasipuošę raudonomis gėlėmis ir raiščiais ir kiek galėdami stengėsi pasirodyti, kad viskuo nepaprastai džiaugias. Buvo pasakyta galybė kalbų apie laisvę ir apie tai, kiek gero žmonėms yra padariusi sovietų valdžia. Tačiau žmonės tylėjo. Buvo taip pat sutaisyta vadinamoji "popų procesija." Apsisnargliavę vaikėzai apsirengę popų drabužiais ir traukė vaipydamiesi gatvėmis, pliaukšdami visokias kiaulystes ir žmones "laimindami." Bet žmonės tylėjo. — — —

Gegužės 15 d.

Šiandien pas mus vėl atsigrūdo visas ginkluotų čekistų būrys. Jie vaikštinėja po namus ,tartum po savo, ir kalbasi tarp savęs, į mus nekreipdami nė mažiausio dėmesio.

— Čia galės gyventi komisaras Ivačikovas, ten nukraustysim Katią ir Tonią, čia įkurdinsim draugą Tereščenką . . . — kalbėjo jie.

— Bet tai mano mergaičių kambarys! — pastebėjo drebančiu balsu mama.

— Jūsų panelės dukterys, — atkirto vienas iš čekistų, — galės puikiai miegoti ir salone, po pianu! O kad jums nebutų taip nuobodu, mes pas jus atkraustysim dar draugus Fedką suVolodka!

Gegužės 17 d.

Tėveliui tik su didžiausiu vargu pasisekė mums iškovoti du vienas šalia kito esančius kambarius — mūsų kambarį ir tėvelių miegamąjį. O į kitus atsikraustė kompanija, kurią sunku ir beaprašyti. Dabar mes turėjo ir Danšą atleisti iš tarnybos. Ji išėjo verkdama, kaip ir anksčiau Fenia. Liko tik viena Maša. Ji, išvirusi valgį, turi jį mums nešti per visus kambarius. Benešant, kareiviai ne kartą pašoka iš savo guolių, po kuriuos vartosi kaip paršai, sako:

— Na, nors parodyk, ką tu tiems buržujams išvirei! — įrspjaudo į indus. Dėl to mes dažnai turime likti visai nevalgę. Kareiviai per ištisas dienas daužo pianiną, — mat, skambina "valsus," — o oras toks sunkus ir taip pasmirdęs machorka, jog ir kirvis jame kabotų. Apie klozetą netenka nė kalbėti — trūksta žodžių pasakyti, kaip jis atrodo, sienos prirašinėtos visokių šlykščių pliauškalų ir visaip išpaišinėtos.

(Bus daugiau.)

VOKIEČIAMS BOLŠEVIZMĄ PARBLOŠKUS

Nepriklausomos Lietuvos Laikinoji Vyriausybė buvo paskelbus tokį atsišaukimą į Tautą

Birželio 25 d. Nepriklausomos Lietuvos Laikinoji Vyriausybė paskelbė atsišaukimą į Tautą.

Nepriklausomos Lietuvos valstybė jau atstatyta. Raudonoji armija išbėgdama išsivežė ir savo sukurtos vadinamosios tarybinės Lietuvos valdovus. Raudonosios Lietuvos istorija baigta, ir jos puslapį užverčiam. Užverčiam kaip klaikų košmarišką sapną, nes tie vieni metai ir aštuonios dienos suspėjo sugriauti ar apgriauti tai, kas geriausio mūsų darbo žmonių buvo sukurta per dvidešimt metų. Suardė mūsų ūkininko buitį, sugriovė mūsų darbininkui bei tarnautojui pusiausvyrą tarp pajamų ir išlaidų. Išgrobė, išvežė įmonių įrengimus ar sunaikino įmones, su tokiu vargu darbo žmonių kurtas. Išvežė ar sukimšo į kalėjimus keliasdešimt tūkstančių mūsų tautos sūnų. O likusius vertė aklais savo rusiškojo imperializmo ir bolševikinio šovinizmo įrankiais.

Paskutinėmis dienomis atstatytos nepriklausomybės faktą teko dar apmokėti labai gausiomis mūsų nekaltų civilinių gyventojų ir mūsų partizanų kraujo ir gyvybės aukomis.

Šiandien sykiu su visa tauta mes lenkiam galvas prieš šiuos didvyrius kankinamus, nukankintus ar herojiškai kritusius kovoje. Tėvynės vardu lenkiamės prieš jų tą didžiąją auką — auką dėl tėvynės.

Su meile minim herojiškas pastangas tų lietuvių, kurie susispietę į Aktyvistų Frontą, ruošė nepriklausomos Lietuvos atstatymą.

Vokiečių žygis į Rytus įgalino mus paskelbti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Jis sustiprino mumyse pasitikėjimą, kad ir mažos tautos nežūsta, nors laikinai ir būtų paglemžtos. Jis leido mums įsijungti vėl į Vakarų kultūros pasaulį.

Bendradarbiavimo tarp Didžiosios Vokietijos ir Lietuvos konkrečioms formoms išryškėjus, bus sudaryta nuolatinė Lietuvos vyriausybė ir prasidės naujai kuriamas atgimusios valstybės darbas. Tai nebus toks darbas, kaip mūsų visų blogo atminimo režime prieš 1940 m. birželio 15 d., negarbingai pasibaigęs valstybės sulikvidavimu. Nebus ir toks, kaip tarybinėje Lietuvoje prieš 1941 m. birželio 23 d. raudonojo režimo metu.

Naujos epochos, naujas gyvenimas, nauja kūryba. Valstybės pastangos bus sutelktos pakelti gerovę ne vienos grupės ar partijos, nevieno žmogaus, bet tų visų Lietuvos žmonių, kuriems nuoširdžiai rūpi lietuvių tauta. Šie sunkūs metai ir paskutinės dienos parodė, kas yra tautai ištikimi, kuo tauta gali atsiremti var go dienomis. Tai lietuviai ūkininkai, darbininkai, inteligentinis jaunimas. Kelti jų materialinę ir dvasinę gerovę visos šitos tautos daugumos, įtraukti juos į valstybės valdymą pagerbiant kiekvieno savarankišką iniciatyvą, — tai reiškia tiesti tautos gyvenimui tikruosius pagrindus.

Ir ne tarpusavio klasių kova mums reikalinga. Nereik mums kovos tarp darbininko ir ūkininko, nes abu du yra tokie pat darbininkai. Mes per maža esame tauta, kad galėtume vieni kitus tarpusavioj kovoj naikinti. Tegu tokią prabangą leidžia sau šimtamilijoninės valstybės, o mums brangus kiekvienas doras lietuvis be luomo ir pažiūrų skirtumo. Ir dėl to mūsų vienas kelias — visų darbas, visų sutartinis darbas.

Darbas ne tam, kad darbininką eksploatuotų privatinis kapitalistas ar valstybė. Pastaroji, kaip patyrėme iš žiaurios praeities, darbininkui gali būti tokis pat išnaudotojas, kaip ir privatinis kapitalistas, — ji ne tik šykštuoliškai išnaudoja žmogų, bet tuo pačiu metu griauna visą gyvenimą.

Darbas tam, kad pagerėtų gyvenimas visų tų, kurie dirba ūkyje ar fabrike, ar kontoroje, ar mokslo meno srityje. Darbas tam, kad pats dirbantysis žmogus ir valstybės piliečių visuma pajustų, kad gyvenimas gerėja, o jei negerėja, tai kad matytų, jog visi naštą kelia vienodai bendroje nepriklausomoje valstybėje ir planingai veržiasi į geresnes dienas.

Ir tikrai — būkime pasiruošę dar visko pakelti. Apiplėšti likome — ir ūkininkas ir darbininkas, ir tarnautojas. Karo našta visą pasaulį vis sunkiau slėgia. Tačiau tapome laisvi. Ta viena mintis padės pakelti — turi padėti — visus nepriteklius. Ji turi paskatinti kiekvieną lietuvį, mylintį savo kraštą, imtis kasdieninių pareigų su tokiu pasiryžimu, su tokiu nesireklamuojamu atsidėjimu, su kokiu šiomis dienomis mūsų didvyriai ėjo mirti dėl tėvynės. Gyventi dėl tėvynės yra taip pat heroizmas, kaip ir mirti dėl jos.

Laikinoji Vyriausybė nieko nežada. Ji jaučia, kad ir be tų pažadų tauta jos siekimus supranta ir pritaria. Tie gi siekimai [illegible] Laikinosios Vyriausybės sudaryti, o tik jos paimami iš visų trijų milijonų širdžių ir jos formuojami — norime būti nepriklausomi, pasiryžę aukotis ir viską atiduoti Lietuvai.

Nepriklausomos Lietuvos
Laikinoji Vyriausybė

ŠALTIMIERO LIETUVIŲ DIENOS NAŠLIKĖ KONTESTE

PONIA JULIA EVANS
Įstojo į Našlikių Kontestą ir tikisi laimėti Našlikių Karalienės vainiką ir Morris B. Sachs suteiktą rūbų eilės dovaną.

Jaunutėlė ir energinga ponia Julia Evans gyvena Marquette Park Lietuvių kolonijoj adresu 6915 So. Western Ave.

Per Šaltimiero Lietuvių Dienas Rugs. 31 d. ir Rugs. 1 d. Labor Day rinksime Našlikių Karalienę ir dvi garbės palydoves. Karalienė bus apdovanota $100.00 vertės rūbų eile, palydovės po $50.00 vertės rūbų eilėmis.

Pasimatykime šiame metiniame įspudingame parengime Žaliame Oaks Darže prie 119tos ir Archer Ave. per Lietuvių Dieną. Lietuviškas pasaulis bus. Būkite ir Jūs!!

(Bus talpinami ir kitų Našlikių paveikslai šiame straipsnyje. Tėmykite).

Gerą darbą artimui padarysi, jei prikalbinsi jį užsisakyti "Draugą".

DŽIAUGKIS NATURALIA IR GRAŽIA IŠVAIZDA!

Gaminame Pleitas tiktai iš dantistų receptų.

60 Dienų Išmėginimui. Jei nebūsite pilnai patenkinti, tai sugrąžiname kiekvieną įmokėtą centą.

• PERMATOMI • BE VIRŠŲ • DALIS PLEITŲ

Taisome ir perdirbame senas pleitas. — Mėnesiniai mokesčiai. 1 dienos patarnavimas.

G. P. JOHNSON, Pres.

VALANDOS:
Tolimesni Ofisai:
Kasdie iki 8 val. v.

Vidurm. Ofisas:
Kasdien iki 6 val.
Antrad ir Ketvirtad.
iki 7-tos val. vak.

A.A.A. Dental Laboratories
INCORPORATED
Didžiausia Pleitų Gaminimo Laboratorija Pasaulyje

1555 Milwaukee Avenue — Tel. ARM. 5551
202 South State Street — Tel. WEB. 4630
4831 Irving Park Boulevard — Tel. PAL. 4227
So. Side — 404 E. 47th St. — Tel. ATL. 6880
North Side — 4731 Broadway. Tel. LON. 4490
So. Side — 6447 S. Halsted St. Ph.: NOR. 3720

PASKOLOS — namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas.

VASARA JAU ČIA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI

Tapkite Finansiniai Nepriklausomi!!!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3½%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR IŠTVERMĖS REKORDAS

45 Metai Sekmingo Patarnavimo, Nenuskriaudžiant Nei Vieno Klijento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CALumet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago. Ill.
Jos. M. Mozeris, Sec'y.

1942 Metų Mados
RADIO PARODA
IR
IŠPARDAVIMAS
PROGRESS KRAUTUVĖJ

PROGRESS KRAUTUVĖ KVIEČIA TAMSTAS ATLANKYTI, PAMATYTI, IŠGIRSTI IR SUŽINOTI APIE 1942 METŲ MADOS RADIOS:

ZENITH, PHILCO, RCA., VICTOR, GENERAL ELECTRIC ir Kitus

Jie yra aukščiausiai pagerinti, gražesni, tobulesni ir pigesni

PROGRESS KRAUTUVĖ Siūlo

MIDGET RADIOS NUO . . . . . . $ 7.50 IKI $59.50
KOMBINACIJOS RADIOS NUO $29.50 IKI 200.00
CONSOLE RADIOS NUO . . . . $19.50 IKI 150.00

Parduodam Lengvais Išmokėjimais

IMAME SENUS RADIOS Į MAINUS

Duodame Didelę Nuolaidą

PROGRESS FURNITURE Co INC.
3222-24-26 South Halsted Street
Prie 32-ros Gatvės

RIMTIES VALANDĖLEI

Sekmadienyje su įdomumu daugelis klausėsi klebono pranešimų ir pamokslo. Bet kiek naujų minčių ir paaiškinimų kilo iš jo trumpos kalbos. Nors klebonas pasakė, kad jam reikėsią porai savaičių išvažiuoti pasilsėti, kai kurie suprato, kad jis keliamas į kitą parapiją. Buvo dar keistesnių paaiškinimų.

Nežiūrint, kaip aiškiai arba pakartotinai kuri nors tiesa būtų dėstoma, rasime tokių, kurie ne iš blogos valios ką kitą pamanys. Tikėjimo tiesos nors rimčiausios, lengviausiai kraipomos, ypač Kristaus žodžiai Šventame Rašte.

Mūsų laikais gudrūs politiniai veikėjai oponentams pritaiko įtartiną elgesį iš menkiausio ir nekalčiausio posakio. Kai Al Smith, buvusis New Yorko gubernatorius, buvo kandidatu į Jungtinių Valstybių prezidentus, kiekvienas jo pasakytas žodis buvo aiškinamas kitokia prasme.

Šiam katalikui buvo primesta, kad jis norįs įvykdinti popiežiaus mintį — padaryti Ameriką Bažnyčios vergu, arba jeigu ne ta jo mintis jis nesąs geras katalikas, žmogus be aiškių principų, tikrai nevertas užimti tokią atsakomingą vietą.

Prieš visokias suktybes ir žmonių apgavystes vykdomas valdžios pagalba, kalbėdavęs kunigas Coughlin. Radio prakalbos iš karto labai sekmingos. Valdžiai pasidarė nesmagu, tad atsirado pasišventusių valdžios prietelių, kurie įstengė suteikti visai kitokios prasmės šio kunigo žodžiams. Gražus darbas nuėjo niekais.

Šie visi dalykai dar ryškiau mums primena, kad intrigos nesibaigs. Kai Šventas Tėvas Pijus XII kalbėjo už taiką, gudrūs laikraštininkai sakė, kad norėdamas gelbėti Italiją nuo pražūties, prašo pasaulio susitaikinti, užmiršti padarytas skriaudas.

Nauja dabar brukama mintis — katalikams svarbu gelbėti Rusiją, nes katalikai ir komunistai pagrinde turi tuos pačius principus — lygybę ir broliškumą. Reikia surasti žmogų tikrai silpno proto, kuris sakytų, kad elektros šviesa ir saulės šviesa tas pat dalykas. Nauji amžiai — naujos prasmės senoms tiesoms.

A.B.C.J.

Civilių skerdynės Provieniškyj

(Atkelta iš 3 pusl.)

Po to, išlaužė suimtųjų barako duris, visus suimtuosius išvarė į kiemą, aptverta dviguba spygliuotų vielų tvora. Paviršutiniai apkratė. Paskui įsakė visiems, iškėlus rankas, sustoti prie barako sienos. Tuojau privažiavo du šarvuočiai. Sustojo vienas nuo kito per 50 metrų.

Apie 200 kareivių iš šautu atidengė kryžminę ugnį. Kilo baisus klyksmas, maldavimas nešaudyti. Po pirmųjų salvių visa žmonių masė sukrito ant žemės: nušauti, sužeisti ir likę nepaliesti.

Šaudymas truko apie 15-20 minučių. Pasibaigus masiniam šaudymui, apie 10 kareivių ir keletas karininkų suėjo į kiemą ir tikrino, ar nėra gyvų. Radę šaudė iš naganų ir badė durtuvais.

Paskui kareiviai gavo komandą iš kiemo pasitraukti ,nes buvo girdėti smarkus šaudymas Pravieniškių stotyje. **Jos link būrys ir nužygiavo.**

Prie užmuštųjų paliko vieną mongolą su kulkosvaidžiu.

Perstojus šaudyti, kas liko gyvas po lavonų krūva, lindo pasižiūrėti, kas darosi. Pamtę, kad tėra tik vienas kareivis, likę sveiki ar sužeisti leidosi bėgti, lysti per vielų tvorą. Sargybinis bandė šaudyti ir kelis nušovė, bet

užspringus kulkosvaidžiui, kitų nespėjo iššaudyti.

Išsigelbėjo maždaug 50-70 žmonių. Sušaudyta apie 400 suimtųjų ir 30-40 administracijos tarnautojų, tarp jų apie 10 moterų su vaikais. Tarp sušaudytųjų nemaža Kauno gyventojų ir internuotų lenkų.

Visi užmuštieji birželio 29 d. buvo palaidoti kolonijos ribose, o sužeistieji atgabenti Kaunan ir patalpinti Raudonojo Kryžiaus ligoninėse."

Dar negalutinai patikrintomis žiniomis, Pravieniškių pataisos namuose buvo laikomi Šančių tekstilės fabriko "drobė" savininkai, kuriuos bolševikai savo okupacijos pradžioje nuteisė. Privatiškai patirta, kad ir jų dauguma yra nužudyta. Kaip žinoma, "Drobę" įsteigė ir jai sekmingai vadovauja iš Amerikos grįžę lietuviai.

Kas pasiryžo laimėti, ar žūti, tas retai būna apgailėtas. — Corneille.

Steroskopo, gydytojams begalo svarbaus instrumento išradėjas, Laennec, — buvo katalikas.

Šio pasaulio žmonėms paprastai virsta džiaugsmas kančią, o Dievo vaikams — kančia į džiaugsmą. — **Rihard Oetll.**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Roselando Lietuvių Demokratų Klūbo piknikas

Sekmadienį, rugp. 10 d., Ryan's miškuose, prie 88-tos ir Western Ave., įvyks 9-to Wardo Lietuvių Demokratų Klūbo piknikas.

Pikniko komisija parinko gražiausią vietą Ryan's miškuose ir tikisi susilaukti daug publikos. Vieta tarp didelių medžių ir bus privežta daug stalų, kad visiems užtektų. Patartina publikai atvažiuoti anksti, atsivežti valgius ir šeimyniškai praleisti ten visą dieną.

Ten pat ant vietos yra didelė "band" platforma, kur muzikantai grieš lietuviškai ir angliškai. Baras įtaisytas geras ir visi bus pavaišinti. Bus ir užkandžio ir kitų vaišių.

6 val. vakare įvyks laimėjimas $20.00 dovanų (4 dovanos po 5 dolerius cash).

Be to, bus ir svečių kalbėtojų — Wardo Committemanas Sheldon W. Govier, teisėjas Jonas Zūris ir Al. G. Kumskis.

Visi prašomi atsilankyti ir turėti gerus laikus su Roselando lietuviais demokratais.

Sekite iškabas, kurios nuves į pikniką, prie "band" platformos, kur bus didelė iškaba, ir lietuviška ir amerikoniška vėliavos.

Rap. M.

Vogė tik šepečius

Plėšikai buvo įsilaužę į geležies daiktų krautuvę, 1406 Milwaukee, ir pavogė 38 šepečius ir $20 grynais. Kiti visi daiktai besą neliesti.

Sprogimas laive

Michigano ežere ant žvejų laivo Diamond ištiko sprogimas. Laive buvo du žmonės. Vienas jų labai apdegęs tapo išgelbėtas. Kitas nuskendo.

Lenkams sovietuos paskirtas vadas

LONDONAS, rugp. 7. — Lenkų tremtinės vyriausybės padaryta sutartimi su bolševikais, Maskva išlaisvina daugiau kaip 200,000 lenkų, kuriuos bolševikai, okupavę buvusios Lenkijos dalį, buvo sugrobę ir išgabenę **Rusijon, arba Sibiran.**

Tarp išlaisvinamų lenkų yra tinkamų kareiviauti. Su lyg sutarties, iš šių lenkų sudaromas legijonas, kurs gelbės bolševikams kare prieš vokiečius.

Šiam lenkų legijonui Rusijoje vadu paskirtas lenkų gen. V. Anders, 49 m. amž., kurs su kitais lenkais buvo išvežtas Rusijon. Šis generolas yra buvęs lenkų raitarijos brigados vadas.

Lenkų legijonas Rusijoje skaitysis bolševikų raudonosios armijos dalis.

Remkite "Draugą", nes jis tarnauja Bažnyčiai, Tėvynei ir Jūsų reikalams.

PLATINKITE "DRAUGA'

GEDULO PAMALDOS

A. ✝ A.

EUDEIKIŲ ŠEIMOS ATMINIMUI

Pirmadienį, Rugp. 11 d., 1941, Šv. Kryžiaus parap. bažnyčioje, 46th ir So. Hermitage Ave., 8:30 val. ryte bus laikomos ketverios skaitytos šv. Mišios už mano mamytės Marijonos ir tėvelio Pranciškaus Eudeikių, patėvio Jono Vilimo ir uošvio Antano Beliuno sielas. Tą pačią dieną brangių keturių sesučių ir 3 brolių sielų intencijai bus atlaikytos giedotos šv. Mišios.

Nuoširdžiai kviečiu visus savo sūnus, dukteris, marčias, žentus, jų šeimynas, visus draugus ir pažįstamus susirinkti į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią 8:30 valandą ryte išklausyti šių šv. Mišių ir pasimelsti už jų sielas, kad Viešpats Dievas jiems suteiktų amžiną ramybę.

Jonas Eudeikis

A. ✝ A.

MYKOLAS P. O'BRAITIS

Gyveno 6000 S. Campbell Ave. Mirė Rugpiūčio 6, 1941, 7:40 val. vakare, sulaukęs senatvės.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Suvalkų apskr., Mariampolės parap.

Amerikoje išgyveno 60 m. Paliko dideliame nuliūdime moterį Marijoną (po tėvais Kazlauskaitę), sūnų Eduardą ir jo žmoną Oną ir jų šeimą; 6 dukteris: Seselę Dolorosą, Šv. Kazimiero vienuolyno narę, Marijoną Valibienę ir vyrą Dr. A. J. Valibus, Dr. Constance O'Braitis Mast ir vyrą Frank Mast, Anelę, Florence Kuszlejko ir vyrą Ted, ir Theresą; 5 anūkus; brolį Joną O'Braiti, Hanover, Penna. ir seserį Ievą Šarpolienę, Wilkes-Barre, Penna. ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas jo rezidencijoje, 6000 So. Campbell Ave. Telefonas — Hemlock 1643.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, Rugpiūčio 11 d. iš namų 8 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Švenčiausios Panelės parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę **Moteris, Sūnus, Dukterys, Brolis, Sesuo, Žentai, Anūkai ir Giminės.**

Laidotuvių Direktorius Antanas B. Petkus, Tel. GROvehill 0142.

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Knygvedystės
Stenografijos
Mašinėle Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ryto iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Place, Chicago, Ill.

(Įsteigta 1889 m.).

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI

PASITIKĖJIMO MUMIS REKORDAS
Ši firma virš 50 m. tos pačios šeimynos rankose!

KREIPKITĖS Į
LIETUVĮ VICE-PREZIDENTĄ:
JOHN W. PACHANKIS

OFISAS IR PARODA: **4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645**
REZIDENCIJA: **5919 South Troy St. Tel. REPublic 4298**

VALANDOS: Kasdien 9 iki 9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9 iki 6 val.

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-ti METAI
APTARNAUJA CHICAGOS ir APYLINKĖS LIETUVIJĄ

Vienintėlis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC—1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

Turtas Virš $6,000,000.00

Apart Apsaugos, Turime ATSARGOS FONDA Virš **$500,000.00**

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų

Valandos: Kasdien — 9 val. iki 4 val. p. p.
Trečiadieniais — 9 val. iki 12 val.
Šeštadieniais — 9 val. iki 8 val. vak.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

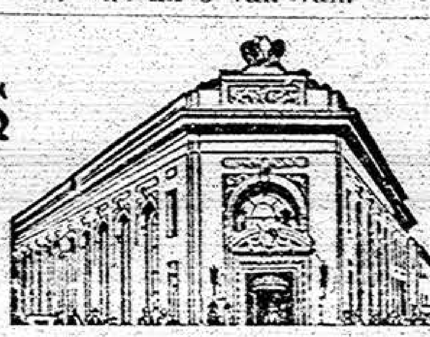

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER - PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI
MENIŠKAS DARBAS
ŽEMOS KAINOS
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Venetian Monument Co.
527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Šaltimieru.

KOPLYČIOS DYKAI — VISOSE MIESTO DALYSE | AMBULANCE — DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

P. J. RIDIKAS 3354 South Halsted Street — Skyrius: 710 W. 18th St. Visi Telefonai: YARds 1419

J. LIULEVIČIUS 4348 S. California Ave. Tel. LAFayette 3572

S. P. MAŽEIKA 3319 Lituanica Avenue Tel. YARds 1138-1139

ANTHONY B. PETKUS 1410 South 49th Court Tel. CICERO 2109; 6812 So. Western Avenue Tel. GROvehill 0142

LACHAWICZ IR SŪNAI 2314 West 23rd Place Tel. CANal 2515; 42-44 East 108th Street Tel. PULlman 1270

I. J. ZOLP 1646 West 46th Street Tel. YARds 0781-0782

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 Lituanica Avenue Tel. YARds 4908

RYTOJ, RUGPIŪČIO 10 DIENĄ, VISI KELIAI VEDA Į VYTAUTO DARŽĄ

West Side. — Rytoj įvyks ta didžiulis Aušros Vartų parapijos metinis piknikas Vytauto parke, prie 115-tos gatvės, netoli į vakarus nuo Pulaski (arba Crawford) road. Tai pirmutinis Aušros Vartų parapijos metinis piknikas vadovybėj naujo ir labai darbštaus jauno klebono, kun. Juozo Dambrausko. Šiuo laiku parapijos bažnyčia dažoma, tad juo labiau piknikas turi kuo pasekmingiausiai pasisekti, nes netrukus reiks už tą bažnyčios pagražinimą dideles sumas sumokėti. Todėl visi parapijiečiai, visi buvusieji vestsaidiečiai, bendrai visi Aušros Vartų parapijos prieteliai ir visi chicagiečiai kviečiami atsilankyti į šį metinį pikniką.

* * *

Aušros Vartų parap. rytojaus dienos piknikas pasižymės daugeliu visokių įvairumų. Svarbiausias viso pikniko įvykis bus laimėjimu traukimas ir išdalinimas $100.00 pinigais. Bus penkios dovanos: pirma — $50; antra — $25.00; trečia — $15.00; ketvirta ir penkta — po $5.00. Tai tikrai gausios piniginės dovanos.

* * *

Laimėjimo knygutės buvo išsiųstos ir taip pat asmeniai įteiktos. Prašoma knygučių galukus, kartu su pinigais, sugrąžinti į kleboniją prieš pikniką. Jeigu galima, būtų geriausia, kad visa būtų sugrąžinta šiandien.

* * *

Visų mėgiamas žaidimas "bingo" irgi bus dalis rytojaus pikniko. Prašome parapijiečių, kad jie šiame dalyke prisidėtų paaukodami dovanų. Tas dovanas prašoma atnešti į kleboniją.

* * *

Malonu pastebėti, kad šiomis dienomis į West Side atvyko ir klebonijoje apsistojo Aušros Vartų parap. buvęs klebonas, kun. Mykolas Urbonavičius, MIC. Kun. M. Urbonavičius, ilsėdamas nuo savo pareigų kaipo profesorius Marianapolio kolegijoje, Thompson, Conn., dabar džiaugiasi atostogomis. Žada Chicagoje ir apylinkėse būti maždaug tris savaites. Buvo užkviestas ir maloniai apsiėmė dalyvauti rytoj Aušros Vartų parap. piknike Vytauto parke. Bus gera proga jo pažįstamiems su juo susitikti.

* * *

Be geros muzikos ir dainavimo piknikas nepasiseka. Rytojaus piknikas turės ir vieną ir kitą. Šokiams ir bendrai visų pasilinksminimui grieš jauno parapijiečio Eduardo Waichuno orkestra — **"Eddie Waich and His Orchestra".** **Taip pat bus malonumo išgirsti labai mėgiamą Panevėžiečių chorą, kuris malonėjo apsiimti palinksminti pikniko dalyvius jų gražiomis lietuviškomis dainomis.** Bus ir dvi "čigonkos iš svetur".

* * *

PAKVIETIMAS

Brangūs mūsų Prieteliai:—

Išvakarėse mūsų metinio pikniko, noriu asmeniškai pakviesti visus savo mylimus parapijiečius, brangius draugus ir pažįstamus praleisti šį sekmadienį, rugp. 10 d., sykiu su mumis Vytauto parke.

Pajamos to pikniko skiriamos padengimui lėšų už bažnyčios dažymą, kuris sparčiai eina prie pabaigos.

Todėl, iki pasimatymo Vytauto parke.

Lauksime —

Kun. J. Dambrauskas.

Varduvių puota

North Side. — Gal, jau visiems žinoma, kad pas mūsų kleboną kun. J. Šiaulinską gyvena ir darbuojasi parapijiečių gerovei vienuolis tėvas pranciškonas, Alfonsas Kazlauskas.

Jo vardadienio proga, northsaidiečiai rengia pagerbtuvių puotą, kuri įvyks šiandie vakare, 9 d. rugpiūčio, 8 val., parapijos svetainėje, 1644 Wabansia Ave. Įžanga 50c.

Visi tėvo Alfonso Kazlausko prieteliai prašomi dalyvauti bankiete. Bus skani vakarienė, graži programa, o vėliau pasilinksminimas. Praleisime linksmai vakarą ir padarysime daug malonumo tėvui Alfonsui Kazlauskui.

Pr.

Staiga mirė stotyje

Isadore Spiegelman, 55 metų amžiaus, staiga mirė Dearborn geležinkelio stotyje. Jisai yra iš Atlanta Ga. Su juo buvo jo pati ir sunus. Mirė širdies liga. Jis nesveikavo ir buvo išvykęs į Rochester, Minn. medikališkam ištyrimui.

Radio

RADIO WCFL, 1000 k.

Žymi radio programa leidžiama Budriko krautuvės, nedėlios vakare, 6:30. Budriko stygų koncertinė orkestra grieš lietuviškas liaudies melodijas.

Žymūs solistai dainuos lietuviškas dainas: "La Spagnola", "Oi, greičiau, greičiau" ir "Mano gimtinė" pritariant orkestrai. Be to, bus drama Amerikos Lietuviai. Programa pasiekia ir toliau nuo Chicagos.

Pranešėjas

Tad važiuokime visi rytoj į Vytauto parką ir dalyvaukime Aušros Vartų parapijos metiniame piknike. Parodykime naujam, darbščiam klebonui, kun. Juozui Dambrauskui, kokį pasisekimą galime rytoj padaryti. Atsiminkime, kad bažnyčia dažoma ir tam reikia daug pinigų. Todėl — **rytoj visi keliai veda į Vytauto parką!**

M.

Tėvas Alfonsas Kazlauskas, vienuolis pranciškonas. Vardadienio proga northsaidiečiai šį vakarą rengia pagerbimo puotą. (Skaityk koresp. iš North Side).

Apvogė hotelį

Evanstone į Homestead hotelį naktį įnėjo du jauni vaikinai ir padarė hold up. Pagrobė $90 ir pabėgo.

Vėl paralyžius

Chicagos sveikatos departmentas užregistravo tris naujus apsirgimus paraližium. Dabar Chicagoj paraližium apsirgimu iš viso yra 33, o visoje Illinois valstybėje — 72.

Vienas didžiausių pasaulio muzikų ir kompozitorių, Verdi, — buvo katalikas.

Manė, kad buvo įgelta

Madaline Heischberg, 8, 2823 Lakewood ave., randasi Children's Memorial ligoninėj. Jai išimta kulka. Ji ėjo jėla prie 2820 Lincoln ave. ir pajuto, kad ji tapo įgelta. O ištikrųjų jai pataikė kulka. "Strielčius" E. Jensen, 18 metų amžiaus, tapo suareštuotas. Jisai teisinasi, kad taikė ne į mergaitę, o į tvorą.

Susirinkimai

Šv. Kazimiero Akad. Rėmėjų Dr-jos ekstra susirinkimas įvyks antradienį, rugpiūčio 12 d., 7:30 val. vak., Šv. Kazimiero akademijoj. Visų ARD sk. prašoma atsiųsti atstoves su pilnais raportais iš įvykusio ARD centro pikniko, liepos 21 d., taipgi prašoma sutvarkyti visus bilietėlius pikniko, kad galėtumėm išgirsti pilną raportą ir žinot, kiek pelno liko.

Šiame susirinkime galutinai aptarsime ir seserų iš leistuves į Argentiną. Išleistuvių bilietėlius platina sparčiai rėmėjos visų kolonijų. Atsisveikinimas su seserimisijonierėm įvyks rugpiūčio 24 d. Šv. Kazimiero akademijos auditorijoj.

A. Nausėdienė, ARD pirm.

Chicagos Ateitininkų draugijos susirinkimas sekmadienį, rugpiūčio 10 d. 3 val. popiet prie Buchingham Fountain, Grant Parke. Ten bus vėsu ir įdomu, tad visi nariai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti susirinkime. Ateitininkai, neužmirškite, kad sekmadienį turite labai svarbų "date", Grant Parke.

Antanina Navikaitė

Brighton Park. — Labdarių Sąjungos 8 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioj, rugp. 10 d., tuoj po pamaldų, mokyklos kambary. Visi prašomi susirinkti, nes daug svarbių dalykų svarstyti.

Rašt. **O. I.**

CONRAD
Fotografas
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.

420 W. 63rd Street
Tel.: Biznio - ENGlewood 5883
Rez.: - ENGlewood 5840

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

PASKOLOS
GREIT IR PIGIAI
ANT 1-mų MORGIČIŲ
Mėnesiniais atmokėjimais
Mutual Federal Savings
and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. Cermak Rd.
BEN. J. KAZANAUSKAS, Sec.
Turtas virš $1,000,000.00

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 2813

NELAUKITE...
... rytoj gali būti per vėlu!
Apsidrauskite nuo ugnies. . . namus, baldus, automobilius. . . su atsakomingoms kompanijoms, per mūsų Apdraudos Agentūrą. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

JOS. F. GRIBAUSKAS
INSURANCE
1500 South 49th Court Tel. Cicero 412
WE WRITE UP AND RENEW INSURANCE OF ALL KINDS.
* Automobile * Fire * Tornado * Furniture * Plate Glass *

Jūsų Gražus Apsirėdymas -Mūsų Specialybė

ŽAVIAUSIAS PASIRINKIMAS
SUKNELIŲ
BLIUSKELIŲ
PIRŠTINIŲ
KOJINIŲ
POCKETBOOKŲ
KORSETŲ
KŪDIKIAMS DRABUŽIŲ
V. VILEIŠIENĖ, SAV.
GLAMOUR FROCK SHOP
5922 W. Roosevelt Rd.
Tel. AUSTIN 1175

ARCHER STOKER SALES
FREEMAN STOKERIAI
ATYDA. Laike dabartinio Išpardavimo iki Grand Opening, kiekvienas pirkėjas FREEMAN STOKERIO gaus **veltui** gražų Stewart-Warner Radio.
Įsigykite FREEMAN STOKERĮ Ateinančiai žiemai. Sutaupysite pinigus, laiką ir šilumą.
JOKIA PRIEŽIŪRA NEREIKALINGA
VIENODA ŠILUMA
GALIMA VARTOTI PIGIAUSĮ KURĄ
NESUGENDAMAS (sutriuškina akmenis be sugedimo)
Šalia Freeman įrengiame dar kitų keturių išdirbysčių stokerius.
TAIPGI PARDUODAME:
Refrigeratorius
Radios
Plumbing Įrengimus
Aliejinius Pečius
Skalbiamas Mašinas

JOSEPH BAGDON
— Savininkas —
4704-06 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Tel.: LAFayette 3138

CLASSIFIED

GERA PROGA PIRKTI
Pirkite iš senesniųjų namų, kuriuos galima pigiai nupirkti su mažesniu įnešimu. Kurie atneša didesnį nuošimtį pelno. Turime visokių namų, didelių ir mažų — pigiai. Teisingas patarnavimas. Kreipkitės prie
CHARLES URNICH (URNIKAS)
2500 W. 63rd St., Ant 2-ro aukšto
Telefonas: PROspect 6025

REIKALINGAS KAMBARYS
Pastovus vyras reikalauja kambario prie mažos šeimos. Pageidaujama miesto pietų dalyje. Rašykite "Draugas", 2334 S. Oakley Ave., Box No. 75.

PIRM NEGU PIRKSITE
MATYKITE MUS!

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ STATYBAI, MEDŽIAGOS STOGAMS
Finansuojame namų pastatymą ar pataisymą — Nieko įmokėti — 3 metai išmokėti — Apkainavimas dykai.
Lietuvis Pardavėjas
Stanley Litwinas — Vedėjas
Carr-Moody Lumber Company
3039 So. Halsted St.
VIC. 1272

WHOLESALE
LIQUOR ĮSTAIGA

Išvežiojame po visą Chicago
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ
N. KANTER, Sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

MARQUETTE PARK IR APYLINKEI KAS KĄ TURITE MAINYTI ARBA NORIT PIGIAI PIRKTI:
68th ir S. Campbell Ave. 5 kambarių mūrinis cottage kaina $3,500. įmokėti $500.
Ant Rockwell St. ir 64th 5 kambarių mūrinis bungalow, 2 karų mūrinis garadžius, kaina $5,550.
5 kambarių medinis cottage — reikia pataisyti, kaina $1,250.
4 flėtų kampinis mūrinis namas po 4 kambarius, kaina $12,500.
2 flėtų po 6 kambarius — 2 beismentai — bungalow stogas, kaina $8,500. 4 flėtų mūrinis namas po 5 kambarius, ant 2 lotų pastatytas, įmokėti $1,600.
Bizniavas namas, randasi tarp didelių dirbtuvių — taverno ir lunch biznis — 5 gyvenamieji kambariai. Kaina $4,500. Savininkas priims į mainus lotus arba didesnį namą— pridės pinigais.
Taipgi turime didelį pasirinkimą visokių namų po visą Chicagą: privatiškų ir bizniavų, farmų mažų ir didelių, galima pigiai pirkti arba mainyti.
Jeigu norite greitai parduoti arba pigiai pirkti, išmainyti bile ką jūs turite, kreipkitės pas:
CHARLES P. SUROMSKIS & CO.
6921 S. Western Ave.
Tel. Rep. 3713 — Vak. Pros. 1111

REIKALINGAS DARBININKAS SPAUSTUVĖJE
Reikalingas tuojau prityręs spaustuvės darbininkas. Pastovus darbas.
Kreipkitės:
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

PAIEŠKOMA SENA PORA
Paieškome seną porą ir duodame kambarius uždyką, už prižiūrėjimą krautuvės nakties metu.
Kreipkitės:
OVERLING TAILOR SHOP
4602 So. Wood St.
Tel. VIR. 1093

PARSIDUODA DUONOS KEPYKLA
Parsiduoda duonos kepykla. Su namu arba vien biznis su rendos lysu, terminui kaip ilgai norėtų. 34 metus dariau sėkmingą biznį, dabar pasenau, noriu poilsio. Kas norės išmokysiu ir pripratinsiu prie to amato. Norint pirkti ar randuot kreipkitės prie savininko:
LUDWIK GOTOWTT,
2803 So. Emerald Ave.,
Chicago, Ill.
Telefonas: CALumet 4959

PARSIDUODA GERAS NAMELIS
PARSIDUODA — 6 kambarių cottage, karšto vandens šiluma. Aptaisytas porčius. Randasi netoli 47 St. ir Wentworth Ave.
Kreipkitės telefonu — VINcennes 3784.

ROMA. — Trieste sušaudyta devyni asmenys už sabotažą ir ginklų slėpimą.

SKAITYKITE "DRAUGĄ!

WHOLESALE FURNITURE BROKER
DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Aven[ue]
Telefonas REPUBLIC 6051

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnį pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

DOMINIKAS KURAITIS, Sav. Rez. Tel. VICTORY 2499
AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
"Shorty"
VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite:
VICtory 1696
MILDA BUICK SALES
VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA
Nauja Vieta:
907 WEST 35TH STREET, CHICAGO
Telefonas: LAFayette 2022

Aušros Vartų Parapijos -- West Side Kolonjos

GERA MUZIKA
ŠOKIAI
Įvairios Linksmybės

SEKMADIENĮ,
AUGUST 10, 1941

VASARINIS PIKNIKAS

Visi kviečiami atvažiuoti ir tuomi prisidėti prie bažnyčios maliavojimo fondo.
KUN. J. DAMBRAUSKAS IR KOMITETAI

$100. – PINIGAIS
BUS IŠDALINTA
Laimėjimais

VYTAUTO
PARKE

RUGSĖJO 1 D., DARBININKŲ ŠVENTĖJE, ĮVYKSTA DARBININKŲ GERIAUSIO PRIETELIAUS — DIENRAŠČIO "DRAUGO" PIKNIKAS

Per visą savo gyvavimo laikotarpį dienraštis "Draugas" visuomet buvo darbininko žmogaus geriausias draugas. Darbininkų reikalai visuomet buvo ginami, aikštėn keliami vienintėliam lietuvių katalikų dienraštyje. Ilgus metus "Draugas" stovėjo visuomenės priešakyje, per tuos metus darbininkai pergyveno ne vieną žūtbūtinę krizę. Sunkūs buvo laikai, kuomet paprastas darbininkas pradėjo reikšti savo teises, bet tuopogi ir "Draugui" atsilyginti kokiu nors būdu. Iki šiol kiekvienas mūsų administracija ir su naujomis jėgomis pasiketins ir toliau remti darbininkų teises.

se kovose "Draugas" visuomet padėjo. Dėlto ir "Draugui" darbininkas žmogus jaučia tam tikrą pagarbą, ir nori kokiu nors būdu atsidėkoti.

Žmogiška prigimtis verčia mus visuomet atsilyginti mūsų prieteliams. Tadgi ir mūsų gerieji dienraščio "Draugo" prieteliai nori taitracijos parengimas rado atatinkamą pritarimą ir paramą visuomenėje. Tikimės, kad ir šių metų Darbininkų Šventėje įvykstąs piknikas taipogi susilauks atatinkamo pritarimo ir parėmimo.

Darbininkai! Susiburkime, kartu dalyvaukime darbininkų geriausio prietelio "Draugo" piknike. Dalyvaukime "in corpore" — kaipo vienas kūnas. Tą parėmimą pilnai įvertins administracija ir su naujomis jėgomis pasiketins ir toliau remti darbininkų teises.

Žinokite, kad darbininkų geriausias draugas yra dienraštis "Draugas".

Sekantieji sugrąžino po knygutę:

M. Širvaitienė iš Richmond, Mich.
St. Budaitis iš Chicago.
M. Platakis iš Chicago.
Mrs. J. Jaškūnas iš Chicago.
Adam Petros iš Kenosha, Wis.
Mrs. A. Rice iš Hinsdale, Ill.
B. Kiškytė iš Cambridge, Mass.
Mrs. A. Jankauskas iš Waterbury, Conn.
J. Činikas iš Chicago.
M. Žilienė iš Chicago.
J. Mockus iš Chicago.
Mrs. A. Žvigaitis iš Philadelphia, Pa.
J. Zemantis iš Newark, N. J.
A. Jusevich iš Rockford, Ill.

Visiems knygučių grąžintojams tariame didelį, nuoširdų, lietuvišką ačiū.

PIRKITE DABAR

Pečius, Rakandus, Parlor Setus, Karpetus, Šaldytuvus, Skalbyklas ir Radios. Budriko krautuvė dar kainų nepakėlė. Dabar pirksite žemomis kainomis, o toliau bus brangiau.

Galite pirkti įmokant $1.00 depozitą dėl tolesnio palaikymo ir pristatymo.

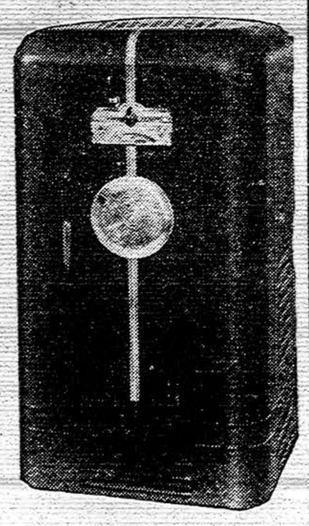

Išsirinkite dabar sau žieminį, Gesinį, Anglinį ar Aliejinį Pečių. Sutaupysite vieną trečdalį!

Atsilankykite pamatyti visus naujus radios 1942 metų išstatyti ilgiausiomis eilėmis. Išsirinkite naują radio dabar.

Išmainykite savo seną radio.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 S. Halsted
Tel. Yards 3088

Budriko Radio Programai:
WCFL 1000 K. Nedėlios vakarais 6:30.
WAAF 940 K. Nedėliomis 4:30 vakare.
WHFC 1450 K. Ketvergo vakarais 7:00.

Darbai didėja

Western Electric Company plečia darbus. — Dabar ten dirba 19.696 darbininkų Veik pusė tų darbininkų dirba šešias dienas savaitėje. Kaikurie skyriai dirba du šiftu.

Seniai toje dirbtuvėje darbai ėjo taip gerai, kaip dabar.

REMKITE IR PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ.

Lietuviai paveiksluose

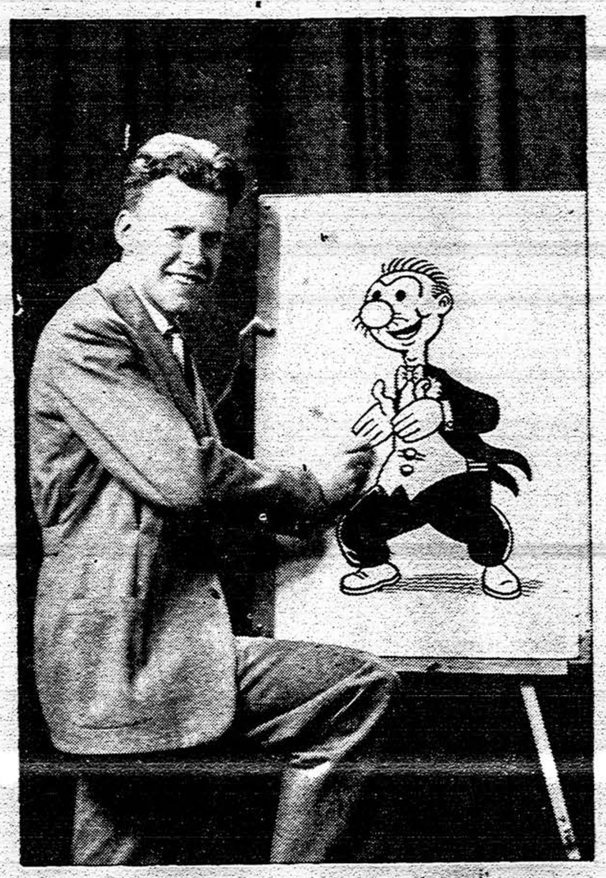

Keli jūsų žinojot, kad lietuvis skulptorius padarė projektą Jungtinių Valstybių centui?

Kad lietuvių tauta vartoja seniausią gyvą kalbą Europoje, kad nemažas lietuvių skaičius 150 metais atvyko iš Švedijos, kad kai kurie didieji Lenkijos vyrai buvo lietuviai?

Tai tik keletas faktų, kurie suminėti A. D. Yuknio knygoje "The Lithuanians, an Illustrated History."

Yuknis yra profesionalas kartunistas, gerai žinomas Chicagos ir apylinkės lietuviams. Jo piešiniai yra pasirodę įvairiuose angliškuose žurnaluose ir laikraščiuose. Jis taip pat buvo kviečiamas į Hollywoodą dirbti su Walt Disney, kuris sukūrė garsųjį Mickey Mouse, bet dėl asmeninių priežasčių turėjo pasilikti Chicagojoe.

Lietuvių istorijos sužavėtas Yuknis pasiryžo surinkti apie juos faktus ir perduoti juos kitiems lietuviams knygos formoje. Tokia knyga ir yra "The Lithuanians," kuri tačiau tuo dar svarbi, kad ji gausiai ir aiškiai illiustruota.

Knyga parašyta anglų kalba ir joje yra virš septyniasdešimt piešinių, kuriuose vaizduojama žymesnės lietuvių asmenybės ir 15 žemėlapių, pagal kuriuos skaitytojas gali aiškiai suprasti lietuvių gyvenamąsias vietas nuo 100 prieš Kristų.

Knygai įžangą parašė prez. Antanas Smetona.

Kadangi Yuknis bet kuriuo metu gali būti šaukiamas kariuomenėn, todėl ir knygos spausdinama labai nedidelis skaičius. Platesnių infomacijų galima gauti pas A. D. Yuknis, 4405 South Fairfield ave. R.

Vedimo leidimus gavo

Edw. Znov, Stella Pikulski.

Anthony Samoki, Frances Budvet.

John Wyzukowicz, Josephin Burneika.

Thadeus Lubas, Eve Zapola.

T. J. Baster, Mildred Duris.

John Santowski, Virginia Gramza.

T. Vaughan, Dolores J. Dulski.

Sylvester Poremba, Agnes Bogdanowicz.

Aplink mus

× **Aušros Vartų parapijos** piknikas rytoj Vytauto parke. Daug buvusių vestsaidiečių gyvena kitose kolonijose. Visi žada dalyvauti ir pasimatyti su savo senais draugais pažįstamais.

× **Moterų Sąjungos** centro ofisas bus įsteigtas Chicagoje. Taip nutarė prieš pora dienų pasibaigęs seimas Baltimore, Md. Iki šiol M. S. centro raštinė buvo sekr. M. Vaičūnienės gyvenamuose namuose Ciceroje.

× **Vakar** aplink mus buvo parašyta, kad kun. M. Urbonavičius, MIC., pastaruoju laiku pavadavo Niagara Falls, N. Y., lietuvių parap. kleboną kun. Malinauską. Atsiprašome už klaidą. Turėjo būti — kun. dr. J. Pauliukonį. Kun. M. Urbonavičius dabar yra profesorium Marianapolio kolegijoj.

× **J. Čepulienei** Mot. Sągos 21 kp. narei sekmadienį jos name rengia priimtuves - pagerbtuves. J. Čepulienė iš M. S. seimo grįžta su "činu" — centro pirmaja vice pirmininke. Veikli moteris.

× **A. Snarskienė,** žymi S. Chicago veikėja ir DKK narė, grįžusi iš atostogų staiga susirgo. Randasi gydytojo priežiūroj.

× **Juozas Norkus,** žinomas Town of Lake veikėjas ir dainininkas, vakar šventė gimtadienį. Šį vakarą savo namuose turės jaukų susirinkimėlį.

× **Unity Klūbo** piknike, Liberty Grove, rasta pinigų. Kas pametė lai atsišaukia į J. Chiliauską, 2404 W. 46 Place. Telef. Laf. 3121.

× **Navurskaitės,** 1414 S. 48 Ct., priešvestuvinė "party" įvyko liepos 31 d. Vestuvės įvyks rugp. 16 d. Šv. Antano bažnyčioj, Cicero.

× **P. Černausko su M. Šimkevičiūte** iš Brighton Park, vestuvės buvo tikrai "šumnios". Palydovų buvo 18 porų. Tai buvo didžiausios toj kolonijoj vestuvės. Jaunoji buvo parapijos choro narė.

× **A. Leščinskienė,** bridge portietė, stambi katalikiškų įstaigų ir spaudos rėmėja džiaugiasi atostogomis Marianapoly. Dalyvaus ir Kalvarijų pašventinime rytoj, rugp. 10 d.

× **Kazimieras Kamarauskas,** gyvenęs Brighton Parke, rugp. 1 d. mirė. Palaidotas rugp. 5 d. Šv. Kazimiero kapuose. Velionis buvo nevedęs ir nemažai susitarpęs senatvei. Paliko gyvus gimines: brolį Petrą, Amerikoje, brolį Tadą, Andrių ir seserį Oną Lietuvoje ir daug tolimesnių giminių.

× **Monikos Pauliukonytės su J. Banky** (Bankevičium) vedybos įvyko rugp. 3 d. Šv. Pan. Nek. Prasid. parapijos bažnyčioje. Šliūbas buvo per sumą. Priėmimo pietūs įvyko Dariaus ir Girėno salėje. Abiejų jaunųjų tėveliai yra "Draugo" skaitytojai. Jaunieji gražiai praleido "honeymoon" laikotarpį Sodus, Mich.

× **J. ir M. Sudeikiai ir S. ir O. Pačkoriai** prašo per dienraštį pareikšti nuoširdžią padėką dr. Petrui T. Braziui už sekmingą profesionalį patarnavimą.

× **Br. Andriejus Steponavičius, M. I. C.,** iš Kenosha, Wisc., šiomis dienomis apsistojęs "Drauge" trumpam laikui. Sako, gerai jam čia būti su savo senais pažįstamais, nes visi džiaugiasi juomi ir gerai "treatina" jį.

Viltis graži, kaip margaspalvė sparnė peteliškė, lengva, kaip kregždės sparnai; ji pakelia didžiausį pasaulio sunkumą. — Vaičiūnas.

JUBILIEJAUS PROGA

10 Savaičių Prenumerata Siūloma
UŽ VIENĄ DOLERĮ

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai duodame tokį pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaičių "susipažinimui "Draugą" už vieną dolerį.

Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešitmts savaičių — tai yra, 60 laikraščio numerių už vieną dolerį!

Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizuotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikiausia proga padaryti didelę malonę prieteliams, giminėms ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. Pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bargenas ir visiems naujiems skaitytojams puikiausia proga pradėti dienraščio "Draugo" skaitymą.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
arba šaukite CANal 8010

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta **AMBROSIA Alų,** bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino **NECTAR.** Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808
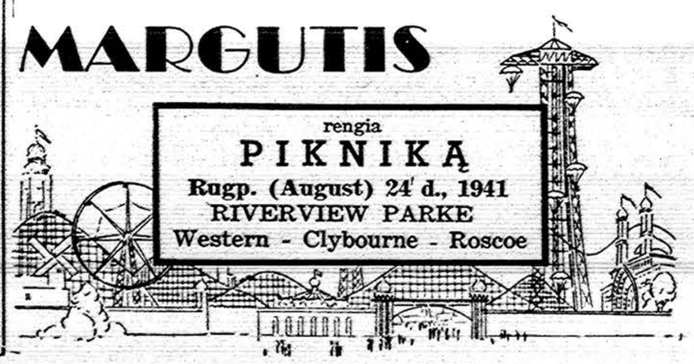
MARGUTIS